БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 20 (8852)
ЯНВАРИИН 24
СУББОТО
1959 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ (1-дэхи нюур).
Хүн зониие бүридхэлгэ дүүрэбэ (1-дэхи нюур).
Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездые угтуулан «1959—1965 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ даабарита тоонууд тухай» нүхэр Н. С. Хрущевой хэхэ элидхэлэй тезисүүдые зүбшэн хэлсэлгэ (2-дохи нюур).
Д. Бекасов.— КПСС — коммунизмын илалта туйлахын түлөө тэмсэл ударидадаг, эмхидхэдэг хүсэн мүн (2—3-дахи нюурнуудта).
Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй тогтоолнууд (3-дахи нюур).
Д. Аюшеев.— Зориһондоо хүрэбэ (3-дахи нюур).
Д. Шагдуров.— Далахай нютагта (3-дахи нюур).
ХИЛЫН СААНАҺАА (4-дэхи нюур).

Николаев. И. И. Носенкын нэрэмжэтэ судна бүтээлгын заводой комсомолшууд кит загаһа бариха «Советская Украина» гэжэ судныи бүтээлгые шефтээ абаад, КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ зорюулан, энэ судна бүтээлгые 1959 оной январь соо болзорһоонь хоёр үдэр урид дүүргэхэ гэһэн уялга абаа. **Зураг дээрэ:** кит загаһа бариха «Советская Украина» гэжэ судна.

ТАСС-эй фотохронико.

МАЛШАД! Байгша ондо 1,5—2 дахин ехэ мяха абахаяа оролдогты

Түрэл Коммунистическэ партиин хараалжа байһан түүхэтэ долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн һайн һайхан хүсэл хаа хаанагүй бурьялан гажа байна. Һаяхан Рязаниин областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд байгша ондо гүрэндөө нёнойхиһоо гурба дахин ехэ мяха тушааха гэжэ шиидээд. Эхэ оройнгоо хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаа һэн. Тэдэнэй жандалгые Ставрополиин хизаарай, ...ировскэ болон бусад областиин малшад ехээр һайшаажа, мяха үйлэдбэрилгые мүн лэ эрид дээшэлүүлхэ уялга абанхай. Иигэжэ мяха ехээр абаха гээшэ мүнөө үедэ хүдөө ажахын эгээн шухала зорилго юм гэһэн КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй шиидхэбэри бодото хэрэг дээрээ бэелүүлэгдэжэ эхилбэ.

Рязаниинхидай патриотическа энэ үүсхэлые манайшье республикын колхоз болон совхозууд, аймагууд дэмжэнэ. Бичурын, Кяхтын ...ниной совхозуудай коллективүүд, ...ударын аймагай «Путь к коммунизму», «40 лет Октября» колхозууд, Кабанскын аймагай ажалшад бүхы дээрээ 1959 ондо үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ хоёр дахин ехэ мяха абаха гэжэ шиидээ. Мүн иимэ социалистическэ уялгануудые республикын бусад олон колхоз, совхозууд абажа байнхай.

Эдэ бүгэдые хараада абажа, доторой арга боломжонуудые тоолон үзөөд, **байгша ондо мяха абалга бүхы дээрэнь 1,5—2 дахин дээшэлүүлхэ зорилго партиин обкомой һаяхан боложо үнгэрһэн VII пленум республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда табиба.** Энэ айхабтар ехэ, угаа харюусалгатай, гүрэн түрын удхашанартай зорилго мүн. Тиимэһээ тэрэниие бэелүүлгэдэ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, бүхы малшад хэзээ хэзээнэйхиһээ ...олдосотойгоор хандаха, үдэр саг ...энгүй абаһан уялга, түсэбөө дүүргэхын тула абьяастайгаар, ...эд нэтэрүүгээр ажаллаха болоно.

КПСС-эй обкомой табиһан энэ шухала зорилгые ямар аргаар, ...йшан гээд бэелүүлхэб? Түбхын ...рүүндэ **үбэлжэлгые эмхитэйгээр гаргахэ, адуу малай тамирые ...удуулхагүй, шэнэ түлые гарза ...ролтодо оруулангүйгөөр түлжүүлхэ** гэжэ малшан бүхэн оролдохо ушартай. Түрүү ажахынуудай ...ешээгээр, байгша ондо гүрэндэ тушаагдаха буруу, хашарагуудые ...лаан байрада байлгажа, зөөлэн ...эдихэрээр хангажа, үбһэ тэжээлынь гуримтайгаар гаргашалжа, таряа талханай зүйл үгэлсэжэ байлгаад, тэдэнэй шэгнүүрые нэмээхэ шухала.

Тиин мүнөө үедэ малай үбэлжэлгэ олохон аймагуудта хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Илангаяа ...ориин, Заиграйн, Зэдын аймагуудта адуу мал туража, үхэл гарга ороно. Олохон мал дулаалагдаагүй, үүдэ үрхэ муутай, хажуу талаһаа шабагдаагүй, һалхи һүрьелэн байдаг байрада үбэлжэнэ. Үбһэ тэжээлэй дутамаг байбашье, тэрэниие малай хүл доро хаяжа үгөөд ...шхүүлхэ, үбһэнэй эгээн шэмэтэй ...эг, буурсаг миин хосороохо ...ар үзэгдэһөөр. Жэжэ малда, бу...унуудта бүлеэн уһа уулгаха арга ...эглэгдэнэгүй. Эдэ бүхы дутагдалнуудые мүнөө үедэ, иимэ ехэ зорилгонуудай табигдаад байхада, ...эхын аргагүй, эсэслэн усадхаха ...г ерээ.

Колхоз, совхозой хүтэлбэрилэгшэд байгша ондо гүрэндэ тушаагдахаар түлжүүлэгдэжэ, шахан таргалуулагдажа байһан малые һара бүри шэгнэжэ, мал адуулагшадай социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаха, ажалайнь түлөөһые тэрээгээр тодорхойлхо уялгатай. Бэлшээн, шахан таргалуулагдажа байһан малай шэгнүүрые ехээр нэмээһэн малшадые урмашуулха талаар колхоз, совхоз бүридэ тусхай хэмжээнүүд ойрын үдэрнүүдтэ хараалагдаха зэргэтэй.

Мяха ехээр абахын тула **шадаал һаа олон тугал, хурьга, поршоонхо түлжүүлхэ, нэгэшье эхэ малые һубайруулхагүй** шухала болоно. Энэ хэрэг имагтал малшадай хүсэл оролдолгоһоо дулдыдаха байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ республикын олохон колхоз, совхозууд 100 хонин бүриһөө 120—130 хурьга абажа түлжүүлээ. Бичурын совхозой ахалагша хонишон Цыдып Шоймполов зуун хонин бүриһөө 174 хурьга түлжүүлээд, байгша ондо үшөө дахин 100 хонин бүриһөө 130 хурьга абаха гэжэ шиидээд, үсэд шангаар ажаллажа байна. Мүн үнеэдэй һубайралгые эсэслэн усадхаһан ажахынууд олон. Тиигэбэшье үнеэдэй, хонидой һубайрха ябадал али олон үзэгдэнэ. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, малшад эхэ малай ототой байһан сагые алдажа, һайн шалгагдаагүй, тамир муутай буха, хусануудые ороондо хэрэглэдэг байха юм. Мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө тугал, хонин бүриһөө хурьга абаха гээшэ малшан бүхэнэй нангин уялга мүн.

Мяха ехээр абахын тула **гахай олоор үсхэбэрилхэ, эхэ гахайнуудые жэлдээ адагынь хоёр удаа түрүүлхэ, эхэ гахай бүридэ 4—5 толгой нэгэ удаа түрүүлээд, гүрэндэ тушааха гахайнуудтай болохо** зорилго КПСС-эй обкомой VII пленум колхоз, совхозуудай үмэнэ табяа. Манай республикын түрүү ажахынууд абаһан поршоонхонуудаа 6—7 һаратай болоторнь түлжүүлхэ, бүхы эмэ гахайнуудые поршоонхолуулангүй гүрэндэ тушаахагүй гэһэн тон зүб зорилго табина. Гахайн мяханай өөрынь үнэ сэнгые химдаруулхын тула үбһэнэй гурил хаа хаанагүй бэлдэдэг болохо, зундаа тэдэниие ногоон дээрэ адуулха, ногоо сабшажа, буйлуулжа үгэхэ хэрэгтэй.

Байгша ондо мяха абалгые дээшэлүүлхын тула **гүрэндэ тушаагдаха үхэр, хонидые зүбөөр, һайнаар бэлшээн таргалуулха** шухала. Зунай шэмэтэ ногоон дээрэ тэрэ малые үдэр һүнигүй, хашаада хаангүй адуулха, түрүүшүүлэй жэшээгээр зундаа малай бэлшээриие дүрбэтаба дахин һэлгэхэ, нэмэлтэ ногоон тэжээл, таряа талханай зүйл тэдээндэ үгэлсэхэ хэрэгтэй. Тиигэбэл зунай бэлшээриин эбэртэ малай шэгнүүрые 90—100 килограммаар, хонидойхиие—10 — 12 килограммаар нэмээжэ болохо бшуу.

Закаменай, Ахын, Түнхэнэй, Зэдын, Хориин, Хэжэнгын, Яруунын, Баргажанай, Курумканай аймагай колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд **һү шэмэ багатай үнеэдээ илгажа, тусхай мяха-товарна фермэ байгуулаад, тэндэхи хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ** хэрэгтэ онсо анхарал табиха ёһотой.

Эдэ бүгэдэһөө гадна, республикын колхоз болон совхозууд **хубиин ажахыһаа тугал, буруунуудые олоор худалдажа абаад, тэрэнээ 1,5—2 жэлтэй болоторнь түлжүүлээд, тус бүридөө 320—350 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ ту**шааха аргатай. Энэ хэрэгтэ бүхы колхознигуудай, хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай урагшатайгаар хандаха байһаниинь дамжаггүй.

Нүхэд малшад! Байгша ондо 1,5—2 дахин ехэ мяха абахын тула бүхы хүсэ шадабаряа элсүүлэе.

Малда тэжээл элбэгээр бэлдэхын тула

Улам үдэжэ, олошоржо байгаа ...ууһа малаа шэмэтэ һайн үбһэ, тэжээлээр гүйсэд хангадаг болохын ...ла Кяхтын аймагай Калининай ...рэмжэтэ колхозойхид ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна.

Харанхы һууриндахи бригадада ...хэр С. Ганжуровай даадаг кукуруза ургуулагшадай комплексно ...ногой гэшүүд энэ ургамалые 50 ...газарта зүбөөр тарижа, һайчаар ургуулхаһаа гадна, үшөө 150 гектар сабшалан даажа абанхай. Мүнөө сабшалан дээрээ 400 тонно хуу...ан аргал шэбхэ гаргаад, зохидоор ...оолжо байна. Наг шэбхэ зөөхэ, ...оолхо хүдэлмэридэ звеногой гэшүүд нүхэд С. Цыдыпов, В. Семенов, Г. Замбалаев, М. Балуев гэгшэд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

Хабартаа дулаархадань, сабшалангайнгаа 20 гектарай га бүридэ 20—20 тонно шэбхэ жэгдээр тараажа, үтэгжүүлхэ, шэбхэжүүлхэ юм. Мүн февраль, мартын үеэр дүтын сііһоо һургааг бэлдэжэ зөөгөөд, сабшалангаа тойруулжа хорёолхо зорилго табинхай. Энэ хүдэлмэридэнь артелиин һү һаалиин фермын һаалишад туһалха гэлсээ.

Эндэхи сабшалангые һайнаар уһалаад, үтэгжүүлээд байхада, гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер, зарим үтэгжүүлэгдэһэн газарһаа 20—25 центнер үбһэн хуряагдаха байха.—гэжэ звеное даагша Санжа Ганжуров хөөрэнэ.

Урда жэлнүүдтэ энэ сабшаланһаа оройдоол 350 центнер үбһэн абтадаг һаань, мүнөө жэлдэ хамта 1500 центнерһээ бага бэшэ эрхим шанартай үбһэ ногоо хуряажа абахаар хараалаа.

П. Дагбаев.

КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ

Поршоонхо олоор абана

Иволгын XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гахайшад партиингаа ээлжээтэбэшэ съездын угтамжада бэлдэжэ, хоорондоо мүрысэн ажаллажа байна.

Съездын нээгдэхэ үдэр болотор эндэхи гахайн фермынхид үбэлэй 150 поршоонхонуудые түлжүүлхэ уялга абаһан юм. Дааһан ажалдаа үнэн шударгыгаар хандадаг, эдэбхитэй бэрхэ гахайшад Л. П. Батышева, А. И. Батышева, Е. Овчинникова, А. Буркова хэлэһэнээ бодото дээрэнь бэелүүлээ. Хамтадаа 180 поршоонхо абтаад, гарзагүй һайнаар түлжүүлэгдэнэ.

Зоотехническэ заабариин ёһоор харууһалагдажа, буйлуулагдамал шэмэтэй һайн тэжээл саг соогоо эдихэдээ поршоонхонуудынь түргөөр томо болоно, шэгнүүрээшье горьтойгоор нэмээнэ.

Мүн эхэ гахайнуудаа тусгаар харууһанда байлгадаг. Зоотехнигэй зохёоһон рационой ёһоор элдэб зүйлэй амталиг тэжээл эдеэшүүлэгдэжэ үгтэнэ. Сэлмэг дулаан үдэр гахайнуудаа газаа гаргажа, һалхидуулдаг, бухиндааень гаргадаг. Гадна байрыень ходо сэбэрлэдэг.

— Һайса оролдожо, зүбөөр эдеэлүүлээд, харууһалаад байхада поршоонхошье олоор абтаха, эхэ гахайнуудшье тарган хүшэтэй ябадаг,—гэжэ гахайшан Л. П. Батышева хөөрэнэ.

Саашадаа ажалдаа бүри нарин нягтаар хандан, энэ оной май һарада 50 толгой гахай тус бүридэнь 70 килограмм шэгнүүртэй болгоод гүрэндэ тушаахаар шиидэнхэй.

В. Базаров.

Байкало-Кударын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ УЯЛГА

Бидэ, Байкало-Кударын аймагай колхозуудай ажалшад, «1959—1965 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ даабарита тоонууд тухай» партиин XXI съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэхэ элидхэлэй тезисүүдые, мүн КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй тогтоолые бүримүһэн һайшаажа, зүбшэн хэлсээд, байгша ондо хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ иимэ социалистическэ уялгануудые абанабди:

энэ жэлдэ аймагай колхозуудта орооһо таряанай, үбһэ ногооной ургасые эрид дээшэлүүлхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, таряалангайнгаа га бүриһөө дунда зэргээр 13 центнер таряа, мүн 700 гектар газарай га бүриһөө 100 центнер хартаабха, 250 гектар огородой га бүриһөө 110 центнер овощь ургуулжа абахабди.

Ниитынгээ адууһа малда бардам хүрэхэ шэмэтэй һайн үбһэ, тэжээл бэлэдхэхын тулада байгша ондо хамта 1530 га газарта силосэй ургамалнуудые тариха, тэрэ тоодо 430 гектарта кукуруза тарижа, һайнаар ургуулаад, га бүриһөөнь 250 центнерһээ бага бэшэ ногоон эшэ набша хуряажа, үнеэн бүридэ 11 тонно силос дарахабди. Тэрэшэлэн тарилгын талмайн гектарай 130—130 центнер корнеплодуудые ургуулха, сабшалангай га бүриһөө дунда зэргээр 12 центнер үбһэ абаха зорилго табигдана.

Эдэ зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада колхоз бүхэндэ таряалан, сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд ехээр хэгдэхэ, хаа хаанагүй нютагтаа таарамжатай, зүб севооборот бии болгогдохо байна. Энэ жэлһээ эхилжэ бүхы хахалагдадаг газарайнгаа 35 процентые сэбэр пар болгожо тарихабди. Үбэлдөө колхозуудта таряалангай газар дээрэ бүхыдөө 45 мянган тонно наг шэбхэ, 410 тонно торф гаргагдажа үтэгжүүлэгдэхэ юм. Мүн 2500 гектар таряалан, сабшалангай газарта саһа тогтоохо, тошо халяаха хүдэлмэри ябуулагдаха юм.

Хабарайнгаа тарилгые һайн бэлэдхэлтэйгээр, хаһа саг соонь эхилжэ, агротехническэ эрхим болзорто үнгэргэхэбди. Тиихэдэ эртын орооһото ургамалай тарилгые 6—8 хүдэлмэриин үдэрэй турша соо һайн шанартайгаар хэжэ дүүргэхэбди.

Орооһо таряанай ургасын хойноһоо харууһа һайнаар эмхидхэжэ, тэрэнээ богонихон болзор соо гээлтэгүйгөөр, гол түлэб түрүү аргаар амяарлан хуряажа абахабди.

Энэ жэлдэ аймагай колхозууд ой модо, һөөг бургааһа сэбэрлэжэ, уһа намаг хатаажа, хамтадаа 890 гектар шэнэ газар элдүүрилжэ ашаглаха зорилго табинхай.

(Энэ уялга аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн дээрэ хэлсэгдэжэ баталагдаа).

Ажалай эршэ шангадана

«Һүүлэй табан жэл соо хүдөө ажахые хүгжөөлгын дүнгүүд, хүдөө ажахыһаа абтадаг продуктнуудые улам ехэдхэхэ зорилгонууд» тухай нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлээр абтаһан КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй тогтоол Баргажанай аймагай ажалшад, малшадые ехээр урмашуулан баясуулба.

«Гигант» колхозой 3-дахи һү һаалиин фермынхид эрхим һайнаар ажаллажа, һү һаалгаар артель соогоо түрүү һуури эзэлээ. Энэ фермэдэ мүнөө үбэлжэлгын үеэр хамта 154 үнеэн, 60 гаран буруу харууһалагдажа байнхай, мүн олон тугалнууд абтажа байна.

Үнеэдынь шэнэбтэр типовой хоёр байра соо байлгагдана. Эндэхид үбэлжэлгын түрүүшын үдэрһөө хойшо үнеэдээ уяада байлгажа, үбһэ, һолоомо, таряа талханай зүйл һайса эдюулжэ эхилһэн байгаа. Үнеэдэйнь байра хододоо сэбэр, хуурай байдаг. Гүүртынь малай байра, һаалишадай гэрнүүдтэ электрын гэрэл оруулагданхай. Мүн тэндэхи ажал гол түлэб оньһожоруулагдаа.

Мүнөө үнеэдынь олоороо тугаллажа, һү һаалинь нилээд дээшэлжэ байна. Январиин 15-най мэдээгээр 50 гаран үнеэн түрэжэ, һүүлэй табан хоног соо һүнэй хэмжээн зуун литрээр нэмээ. Энэ гүүртынхид үнгэрэгшэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1200 литр һү һаагаа. Тиихэдэ түрүү һаалишад: Валентина Гаськова даадаг үнеэн бүриһөө 1436 литр, Мария Гаськова—1281 литр һаагаа юм. Эдэнэр мүнөө һая түрэһэн үнеэдһээ дунда зэргээр хахад пүүд һү һаадаг болонхой.

Һү һаалгые али болохоор дээшэлүүлхын тулада үнеэдэй харууһалгые зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэй гэжэ һаалишад һайн мэдэнэ. Тиимэһээ фермэдэхи ажал хүдэлмэри тогтоогдоһон гуримаар хэгдэдэг. Үнеэд үдэрэй гурба һаалгажа, рационой ёһоор эдеэлхэ, уһалхынгаа забһарта, үдэрынь 1 часай туршада хээрэ газаагуур ябуулагдана. Эндэхи һаамхай үнеэдтэ үдэртөө 20 килограмм силос, 4 килограмм үбһэ, 3 килограмм һолоомо, дабһан эдюулэгдэдэг. Литр һүн бүхэнэй 300 грамм холимол тэжээл, бурдууг үнеэдтэ уулгагдадаг. Һолоомонь заабол жэжээр хэршэгдээд, ууралда дэбтээгдэжэ, таряа талха, дабһаар амтаруулагдажа эдюулэгдэнэ. Мүн бүлеэдхэгдэһэн уһа дуран соогоо ууҗа байгаад, һайн шэмэтэ тэжээл зүбөөр эдиһэнэйнгээ ашаар гүүртын үнеэд үдэртөө хахад пүүд, «Рябина» гэхэ мэтэ зарим һүтэй үнеэд үдэртөө 12—14 литр һү үгэнэ.

Гүүртэдэ һү һаалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ малшад нүхэд Н. Меньшикова, З. Бадмаева, А. Завьялов, О. Зарубин гэгшэд ехэхэн оролдолго гаргана. Тэдэнэр бүдүүн тэжээл хаһа сагтань буйлуулжа, уһа бүлеэдхэжэ, ходо бэлэн байлгадаг юм.

Тэрэшэлэн эндэхид нарай тугалнуудаа һайнаар хаража, тэжээжэ, ехэ болгохо гэжэ оролдоно. Тугалшан П. Елшина 30 тугал даажа абаад, бүрин бүтэнөөр түлжөөжэ байнхай. Энэ нүхэр нарай тугалнуудтаа нормын ёһоор һайхан һү уулгадаг, тэжээлэй дабһа долёолгодог, хэбтэриинь ходо хуурай, сэбэр байлгадаг. Бүри нарай тугалнуудаа нэгэ нэгээрнь, тусхай таһалгада байлгажа, ханалгатайгаар харана.

Жэшээтэ һайнаар хүдэлжэ байдаг энэ фермын малшад, һаалишад мүнөө жэлдэ эрхимээр ажаллажа, һү ехээр һаахын түлөө хүршэ Курумканай аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишадые социалистическэ мүрысөөндэ уряа. Тиин энэ фермынхид түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ амжалтатайгаар ажаллажа байна.

Д. Санданов.

Хориин леспромхозой «Ородой» мастерска участогай модошод партиин XXI съездын хүндэлэлдэ коммунистическэ мүрысөөндэ оролсоод, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа байна. **Зураг дээрэ:** (зүүн гарһаа) тракторист В. Ушкевич, «Дружба» гэжэ хюрөөгэй моторист П. Петров харуулагдана. Эдэнэр халаанайнгаа даалгабариие үдэр бүри 130—180 процент дүүргэнэ.

Ю. Хишентуевай фото.

Хүн зониие бүридхэлгэ дүүрэбэ

500 мянга шахуу бүридхэлшэд ороной хүн зониие бүридхэлдэ абалгые январиин 22-то дүүргээ. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна статистическэ управлениин начальнигай орлогшо П. Г. Подьячих ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ мэдээсээ. Хүн зониие бүридхэлдэ абалга эмхитэй һайнаар үнгэрбэ. Ороной городууд, тосхонууд болон бусад һуурин газарнуудай бүхы байрын гэрнүүдээр бүридхэлшэд найман үдэрэй турша соо ябажа, бүридхэлэй хуудаһануудай асуудалнуудта эрхэтэдэй үгэһэн харюунуудые бэшэжэ абаһан байна.

Январиин 14-нэй һүниин 12 часай байдалаар хүн зоной бүридхэл хэгдээ. Холын замай поезднуудта һуужа ябаһан, аэропортнуудта, вокзалнуудта, больницануудта, гостиницануудта, далайн болон гол мүрэнэй портнуудта байһан 1033 эрхэтэд энэ һүни бүридхэлдэ абтаһан байха юм.

Хүрэжэ ошохонь бэрхэтэй, хойто зүгэй районуудай зуу гаран һуурин газарай хүн зон урид тоо бүридхэлдэ абтаа.

Энэ шухала хэрэгтэ партийна, советскэ, профсоюзна, комсомолой болон бусад ниитын организацинуудай али бүхы туһаламжа үзүүлһэнэй ашаар хүн зониие бүридхэлдэ абаха хүдэлмэри амжалтатайгаар үнгэргэгдэһэн байна. Хүн зон бүридхэлшэдтэ хаа хаанагүй тон хани халуунаар хандадаг байгаа. Бүридхэлдэ абаха хуудаһанай бүхы асуудалнуудта эрхэтэд дуратайгаар харюу үгэдэг байба.

Бүридхэлшэд энэ хүдэлмэридэ ехэ харюусалгатайгаар хандаа. Холын хойто зүгэй, хадалиг газарай районуудта, холын нютагуудта хүн зонтой уулзахын тулада олон бүридхэлшэд ехэ бэрхэшээлнүүдые дабажа гараһан байна.

Бүридхэлдэ абтаагүй хүн үлөөгүй гү гэжэ элирүүлхын тулада инструкторнууд-хинагшад бүридхэлшэдтэй хамта городууд болон хүдэлмэришэнэй посёлогуудай бүхы участогуудта январиин 23-һаа февралиин 1 хүрэтэр ябажа, шалгалта хэхэ байна. Хүдөө нютагуудта хинан шалгаха хүдэлмэридэ сельсоведүүдэй түлөөлэгшэд хабаадалсаха юм.

Бэшэлгын даб дээрэхи дүнгүүд республикануудта, хизаарнууд болон областьнуудта гаргагдаха байна. ЦСУ СССР доторхи даб дээрэхи дүнгые энэ оной апрельдэ гаргаха юм.

Бүридхэлдэ абалгын материалнуудые оньһожоруулһан аргаар согсололго ороной 57 пунктда — республикын, хизаарай, областиин центрнүүдтэ хэгдээд, удаань Москвадахи бүридхэлдэ абалгын машинно-тоололгын центральна станцида саашадаа үргэлжэлүүлэгдэхэ байна. Эндэ үргэн ехэ программын ёһоор дүн гаргагдаха юм. Бүридхэлдэ абалгын гол дүнгүүдые гаргаха хүдэлмэриие ЦСУ энэ оной декабрьда дүүргэхэ.

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй бүхы эрхэтэдтэ хандаһан хандалга соо тэмдэглэгдэһэнэй ёһоор, бүридхэлэй мэдээнүүд арад зоной байдалда, совет хүнэй соёл культурын ургалтада болоһон гүнзэгы ехэ хубилалтые, ороной экономикые хүгжөөлгэдэ, национальна республиканууд ай ажахын болон культурна ургалтада, Советскэ Союзай бүхы үндэһэ яһатанай хүгжэлтэдэ амжагдаһан угаа ехэ туйлалтануудые эли тодоор харуулха байна. Бүридхэлэй дүнгүүдһээ ороной хүн зоной тоо, тэдэнэй хаана һуудаг, юу хэдэг тухай, хүн зоной эрэ эмын, наһанай, үндэһэ яһанай илгаа, эрдэм тухай хүсэд мэдээн абтаха ёһотой.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездые угтуулан

„1959—1965 ОНУУДТА СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ ДААБАРИТА ТООНУУД ТУХАЙ" НҮХЭР Н. С. ХРУЩЕВОЙ ХЭХЭ ЭЛИДХЭЛЭЙ ТЕЗИСҮҮДЫЕ ЗҮБШЭН ХЭЛСЭЛГЭ

☆ ☆ ☆

Сабшалан, таряалангайнгаа газарые уһалан шанаржуулая

Партиин Яруунын айкомой пленум һаяхан боложо, «КПСС-эй Центральна Комитедэй декабриин Пленумэй дүнгүүд, хүдөө ажахын продуктнуудые саашадаа бүри ехээр абадаг болохо талаар аймагай партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсээ.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй сентябриин, тэрэнэй удаа болоһон Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, ниитынгээ малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар аймагай колхозууд болон совхоз һүүлэй табан жэл соо зарим тэды амжалта түйлабашье һаа, хүдөө ажахын гол продуктнуудые, илангаяа мяха ехээр абадаг болохо талаар урагшаа ябаагүй байнабди гэжэ ажахынгаа дүнгүүдтэ шүүмжэлхы ёһоор хандажа, элидхэлшэ—КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Д. Т. Раднаев болон үгэ хэлэгшэд тон зүб сэгнэлтэ үгэһэн байна.

1953 оной ехитой сасуулхада, 1958 ондо һү, нооһо ехээр абадаг болобошье, мал үсхэбэрилгэ үшөөл зүбөөр эрхилэгдэнэгүй. Тэрээнһээ боложо һүүлшын табан жэлдэ эбэртэ бодо малай, гахайн, адуу моридой тоо толгой хороһон байха юм.

Хэдэн зуу мянган гектар сабшалангай, бэлшээриин газартай тус аймагта эбэртэ бодо мал, хони олоор үсхэбэрилжэ, мяха, нооһо ехээр абадаг болохо тон ехэ арга боломжо бии гэжэ пленумдэ хабаадагшад хэлээ. Колхозуудай, совхозой мал жэл бүхэндэ хэдэн мянгаараа гарзална, эхэ малнууд олоороо һубайрна. Энээнһээ боложо малай тоо толгой олошоргогүй, мяха, һү, нооһо ехээр абадаг болохо зорилго удаанаар шиидхэгдэнэ. Тиимэһээ малнуудай үхэжэ гарзалха, эхэ малнуудай һубайрха ябадалтай эрид шанга тэмсэл хэхэ шухала болоо гэжэ пленум дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Пленумдэ үгэ хэлэһэн Бурлаев, Сультимов болон бусад олон жэлэй ногоо ехээр тарижа, малай үбһэ тэжээл элбэгээр бэлдэхэ, һубаг канава татажа, газар таряалан уһалха, тиигэжэ үбһэ ногооной, таряанай ургаса дээшэлүүлхэ асуудалнуудта анхаралаа табяа. Һубаг канава малтаха, бороложо бургааһа отолхо машина, зэмсэгтэй лугомеллиоративна отряд Нарһатын РТС-дэ байгуулжа, сабшалан таряалан ехээр уһалдаг болохо шухала гэһэн дурадхал Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Сультимов оруулба.

Үсөөн хүдэлмэришэдтэй багахан колхозууд өөдэлсэгүй байна. Тиимэһээ жэжэ колхозуудые томодхохо хэрэгтэй гэжэ партиин ЦК-гэй декабриин Пленумэй тогтоол соо тон зүб заагдана. Эгэтын сомоной гурбан колхозуудые нэгэдхэхэ саг ерээ гэжэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дамбиев Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Санданов хоёр хэлэбэ.

—Һүүлэй 5 жэл соо шэнэ газар горьтойгоор хахалһаншье һаа, газараа зүб мүрөөр элдүүрилжэ шададаггүй, нютагай эрхэ байдалда ехэ ургаса үгэдэг сортовой үрэһөөр таридаггүй, тэрээндэ анхарал табидаггүй дээрэһээ жэл бүхэндэ ороохо таряанай бага ургаса абанабди гэжэ Эгэтын РТС-эй директор Танхасаев хэлэбэ. Тиигээд колхозуудай трактор болон бусад машинануудые түргэн заһаха, зүбөөр ашаглаха тушаа шүүмжэлхы ажаглалта хээ.

Хуушан сагай үлэгдэл болохо шажанай заншалнуудые сахиха, архи ууха, ажалай журам эбдэхэ ябадалтай шангаар тэмсэхэ, артелиин Уставаар хараалагдаһанһаа олон мал хубиингаа үмсэдэ бариха ушарые зайсуулха, арад зоной дунда ябуулагдадаг ойлгууламжын хүдэлмэриие улам һайжаруулха шухала болоо гэжэ Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Козлов, «Улаан Туяа» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Жанчипов гэгшэд хэлээд, аймагай партийна, советскэ зургаануудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые шангаар шүүмжэлээ.

—Урдань «Улаан Туяа» колхоздо зоотехник Гончиковой хүдэлжэ байхада искусственна аргаар эхэ хонид үрэжүүлэгдэжэ, зуун эхэ хонин бүриһөө 120—130 хурьган абтадаг, эхэ хонид олоор эхирлэдэг, бонитировко хэгдэжэ, хонидой үүлтэр түргэн һайжаруулагдажа байһан юм. Теэд искусственна үрэжүүлгын һайн байһаниинь булта мэдэжэ байбашье һаа, тэрэниие тоохогүй ябадал манай Яруунада үзэгдэһөөр. Осеменаторнуудай курса эмхидхэгдэнэгүй. Турхэл болон аймагай зүүн захын үргэн уужам сабшалан, бэлшээри дээрэ мал шахажа таргалуулха тон ехэ арга бии. Эдэ арга боломжонуудаа дууһан хэрэглэжэ хони, үхэр олоор үсхэбэрилхэ, гүрэндэ тарган мяха һураггүй ехээр тушаадаг болохо зэргэтэйбди,—гэжэ нүхэр Жигжитова хэлэбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй шиидхэбэриие айкомой пленум нэгэн дуугаар һайшаагаад, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар Коммунистическэ партиин зохёоһон хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхын тулада хамаг хүсэеэ элсүүлхэ гэжэ аймагай бүхы колхозуудай, РТС-үүд болон совхозуудай партийна организацинуудые уялгалаа.

Астраханиин загаһанай консервэ гаргадаг холодильникова комбинадта загаһанай хаядаһа үлээдһөөр белок ехэтэй тэжээлэй гурил татажа гаргадаг байна. **Зураг дээрэ:** хүдэлмэришэн Мария Петрашилина тэжээлэй гурил хэгдэһэн мэшээгые тусхай машинаар оёжо байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Мэргэжэлтэдые зүбөөр хэрэглэхэ

Манай колхоз аймаг соохи томошогхон колхозуудай нэгэн юм. (2 мянгаад хонитой, 300-гаад үнеэтэй, гахай, тахяагай нэжээд фермэтэй, 1000-гаад гектар тарилгын газартай). Ондоо тээхи томо томо колхозуудтай жэшээлбэл һураггүй бага aаб даа. Тиигэбэшье тусхай агроном, зоотехник хүдэлжэ байдаг. Минии һанахада, манай колхоздо агроном зоотехник хоёрые тусгаар бариһанай хэрэгынь бага ха. Эдэ мэргэжэлтэд мүртэй юумэ хэдэггүй аад, ажалта үдэр, мүнгэ горьтойхоноор абадаг юм. Тиимын тула **эдэ мэргэжэлтэд байха ёһоороол байгаад, ямар нэгэн уялга тушаал даалсадаг һаа таараха һэн. Жэшээлхэдэ, агрономынь тракторно-таряан ажалай бригадын бригадирай, зоотехнигынь—һү һаалиин фермын эрхилэгшын уялга дүүргэдэг байгаа һаань яахаб.** Тиигэбэл жэл соо нилээд олон ажалта үдэр, ехэ мүнгэн алмагдаха бшуу.

Тэрээнһээ гадна, манай колхоз хүсэд түбхинөөдүй. Энэнь ажахын ябуулгада ехэхэн һаалта болоно. Үни хада байһан «Улаан Баатар» колхозой центртэ арбаад гаран айл мүнөөшье һууса байһаар. Тэдэнэр томодхогдоһон «Дружба» колхозой гэшүүд аад, ниитынгээ ажахыда мүртэй һайнаар хабааданагүй. Эдэ айлнууд Бүргэ тосхондо усадьбатай болобошье, Хасууртайдахи колхозойнгоо газарые хуули бусаар эдлэнэ. Илангаяа үбһэ хуряалгын үедэ тэндэхи сабшалан хулгайгаар сабшагдадаг. Эдэ мэтэ дутагдалнуудые зайсуулмаар болоо.

Г. Тугутов, колхозой шалгалтын комиссиин гэшүүн.

«Дружба» колхоз.

Закамен.

Мяха абалга—түрүүшын зорилго

Партиин Курумканай айкомой ээлжээтэ пленум боложо, «КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй тогтоол болон аймагай партийна организациин зорилгонууд тухай» айкомой секретарь Ж. Б. Гармаевай элидхэл зүбшэн хэлсэгдээ.

Һүүлэй 5 жэлэй туршада аймагай хүдөө ажахы, илангаяа хониин ажал һайнаар хүгжөөгдэжэ, колхозуудай ажахын эгээн ехэ олзо доходтой һалбари болоо. Энэ туршаа соо хонидой тоо толгой 2 дахин олошоржо, ашаг шэмэ үгэлгэнь 3 дахин дээшэлээ.

Гэхэ зуура һүүлэй 5 жэлэй туршада бүхы аймаг дотор мяха абалга тон багаар нэмээ. Хэрбээ 1953 ондо 11597 центнер мяха абтаһан байбал, 1958 ондо оройдоо 1,5 процентээр дээшэлээ. Һүүлэй жэлнүүдтэ мяха абалгаяа доошолуулһаншье колхозууд бии.

Энэ юунһээ болоноб, юундэ мяхан иимэ багаар абтажа байнаб гэхэдэ, аймагай колхозууд хонидые ажахынгаа гол һалбари болгохо гэжэ шиидээд, тэдээндээ онсо анхарал хандуулхатай хамта, эбэртэ мал, гахай, адуу үсхэбэрилгэеэ ехэ гээгдэлдэ оруулжа, тоо толгойень горьтойхоноор хорооһон байна. 5 жэл соо аймаг дотор 3474 толгой эбэртэ мал, 184 гахай, 520 адуун хороогдоо. Мүн энэ үе соо тахяа, нугаһа үсхэбэрилгэ аймагай нэгэшье колхоздо мүртэйгөөр эмхидхэгдээгүй. Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд эбэртэ мал, гахай шахаха, бэлшээн таргалуулха хүдэлмэриие хэрэгсээгээгүй, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулаагүй байна. Энээн дээрэһээ үнгэрэгшэ намар гүрэндэ туранхай мал олоор тушаагдаа. Жэшээлхэдэ, Калининай, Сталинай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай гүрэндэ тушааһан эбэртэ малай дунда зэргынь шэгнүүр оройдоо 2—2,3 центнер болоо. Тиихэдэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой худалдаһан гахайнуудай дунда зэргын шэгнүүр арайхан гэжэ 36 килограмм татаһан байха юм.

Саашадаа һү, нооһо абалгые бүри ехэдхэхэтэй хамта, мяха абалгые эрид дээшэлүүлхэ асуудалда пленум онсо анхарал хандуулаа. 1959 ондо 15000 гаран центнер мяха абадаг болохо гэжэ хараалагдаба. Тиимын тула мүнөө жэлһээ бүхы үнеэдээ искусственна аргаар ороондо оруулдаг болохо ёһотой гэжэ пленум тогтообо. Ойрын үдэрнүүдтэ колхоз бүхэндөө мяханай-товарна гүүртэнүүдые эмхидхэхэ, энээнэй тула залуу мал, үнеэд илгагдажа, тусгаар харууһатай болгогдохо зэргэтэй. Мяха ехээр абадаг болохын тула гахай олоор шахаха, шубуу олоор үсхэбэрилхэ хэрэгтэй гэжэ пленум тэмдэглээ.

О. Раднаев, манай корр.

Эдеэ хоол, хубсаһа хунар ехээр гаргая

Даабарита тоонууд дотор хараалагдаһанай ёһоор, ойрын долоон жэлэй туршада Зүүн Сибириин барагдашагүй баялигые ашаглахын тула хүндэ промышленностиин олон предприяти баригдаха юм. Эдэ барилгануудта ажаллахаяа ороной баруун районуудһаа хүнүүд олоороо ерэхэ болоно. **Нүүжэ ерэгшэдые эдеэ хоолоор, хубсаһаар хүсэд хангахын тула эдеэ хоолой, хүнгэн промышленностиин предприятинуудые Зүүн Сибирьтэ эмхидхэхэ шухала байна.**

Манай республика доторшье энэ долоон жэлэй туршада эдеэ хоолой, хүнгэн промышленностиин хэдэ хэдэн предприятинууд баригдаад, хоёр дахин ехэ продукци гаргадаг болохо юм.

Хүнгэн промышленностиин предприятинууд илангаяа ехэ продукци гаргаха түсэбтэй. Жэшээнь, сэмбын фабрика долоон жэлэй туршада 3,5 дахин ехэ продукци үйлэдбэрилхөөр хараална. Нарин сэмбэ нэхэгшэд энэ жэлһээ шанар һайнтай нооһон бүдүүдые гаргажа эхилхэнь. Шэнэ янзын бүдүүдые нэхэдэг болохын тула фабрикын коллектив 1958 ондо горьтой бэлэдхэл хэжэ, хэдэ хэдэн цехүүдые үргэдхэһэн, шэнэ түхеэрэлгэ тодхожо, ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлһэн байна. Долоон жэлэй туршада фабрикын шэнэдхэн хубилгагдаһанай ашаар костюмай, пальтогой бүд нэхэгдэдэг болохо.

Улан-Удэдэ жэлдээ 8000 гаран тонно нооһо угааха фабрика баригдажа эхилбэ. Энэ предприятиин баригдахада, Читын, Эрхүүгэй областьнуудай, мүн манай республикын нооһон Алтайн хизаар руу шэрэгдэхэеэ болихо юм.

Кяхтадахи ээрэлгын-трикотажна фабрика энэ жэлдэ баригдажа бэлэн болгогдоод, гадар, дотор трикотажна хубсаһа гаргадаг болохо. Арһан гутал оёжо гаргаха ехэ комбинадай проект мүнөө зохёогдожо байнхай. Энэ комбинат городой Железнодорожно районд 1962 онһоо баригдажа эхилээд, жэлдээ дүрбэ миллион үлүүтэй паар арһан гутал оёдог болохо. Комбинадай дэргэдэ тусхай завод баригдаад, гуталда орохо элдэб будаг гаргадаг болохо.

Улан-Удэ городто нооһо угаадаг фабрикын баригдажа дүүрэхэдэнь, тэрэ шадар шэнэ шэнэ предприятинуудые, тэрэ тоодо ковер нэхэхэ, камволыно сэмбэ гаргаха предприятинуудые бариха шухала. Энэ асуудалые мүнөөнһөө шиидхэбэл **зүйтэй** гэжэ һанагдана.

Мяха-консервын комбинат энэ долоон жэл соо хоёр дахин шахуу ехэ продукци гаргадаг болохонь. Элдэб янзын колбаса, консервэ нилээд ехээр үйлэдбэрилдэг болохо байна. Энэ зорилго шиидхэхын тула зарим цехүүдынь шэнэдхэн хубилгагдажа эхилээ. Жэшээнь, түмэр банкануудые бүтээдэг цех хоё дахин ехэ продукци гаргадаг боло хо юм. Консервэ хэдэг цехтэ авто мат түхеэрэлгэ тодхогдоно. Колб са хэдэг завод бүхыдөө шахуу ш нэдхэгдэн хубилгагдахань. Комб надай харьяата хэдэ хэдэн зав дуудай шэнэдхэгдэбэшье, хүдэлм ришэдэйнь тоо олошорхогүй, хари үсөөрхэ, ажалайнь бүтээсэ ула дээшэлхэ болоно.

Холын аймагуудта тушаажа аб таһан малые байра дээрэнь ашаг лаха асуудал шиидхэгдэжэ байна Жэшээнь, Городок городто колбас хэдэг цехын баригдажа дүүрэхэд дүтэ шадархи аймагуудһаа абтаһан мал эд болгогдохо юм. Тии гээд тушаажа абтаһан мал хэдэ зуун модоной газарта туугдаж тамираа гээхэеэ болихонь. Нюта гай зон бүхэли жэлэй туршада ш нэ мяха, колбаса худалдан аба байха аргатай болохо. Усть-Барг жанда загаһанай шэнэ комбинада баригдажа дүүрэхэдэ, дүтэ шадар хи аймагуудай малнууд Улан-Уд асарагдахаяа болижо, байра дээ рээ үүсэлэгдэдэг болохо юм.

Республикын мяханай промыш ленностиин хүдэлмэрилэгшэд 195 ондо 1 миллион үлүүтэй элдэб шу буунай мяха тушаажа абаха байна **Тиимэһээ шубуу үсхэбэрилдэг газа шадар хэдэ хэдэн предприятину дые бариха шухала.** Энэ асуудалы түргөөр шиидхэхэ хэрэгтэй.

Һү буйлуулдаг промышленност долоон жэлэй туршада хоёр дахи ехэ сагаан эдеэ гаргадаг болох байха. Мүн энэ үе соо һү, кефи зөөхэй гэхэ мэтэ гурба дахин ехэ буйлуулагдадаг болохо юм. Һүнд витамин холижо буйлуулха асу дал мүнөө шиидхэгдэжэ байна Хүндэ ажалтай предприятинууда хүдэлмэрилэгшэдтэ иимэ һү ила гаяа ехээр хэрэглэгдэхэ зэргэтэ Мүнөө Улан-Удын һүнэй завод ш нэдхэн хубилгагдажа байна. Тэр нэй дүүрэхэдэ, бүтээсэнь гурба д хин дээшэлхэ. Эндэ шэнэ автом түхеэрэлгэ тодхоогдоо, гашалһа һү гаргадаг таһагынь үргэдхэгдэ Сахарай заводой дэргэдэ үдхэрүү һэн һү гаргаха цех баригдаха хараалагдана.

Эхилээшэ долоон жэлэй турша эдеэ хоолой зүйлнүүдые, хубса хунар ехээр үйлэдбэрилэн гаргаж республикынгаа ажалшадай эри тые хүсэд хангаха гээшэ эдеэ хо лой, хүнгэн промышленностиин х дэлмэрилэгшэдэй гол зорилго бол но.

А. Степачев, Буряа совнархозой управлени эрхилэгш

КПСС—коммунизмын илалта түйлахын түлөө тэмсэл ударидадаг, эмхидхэдэг хүсэн мүн

Замбуулин түбинүүдэй хоорондо зуралзан дүүлихэ ракетын дэгдээгдэһэн тухай мэдээсэлэй дэлхэйе дүүрэн тарахатай хамта, тэрээниие бүтээлсэһэн научно-шэнжэлэлгын институдуудай, конструкторска бюронуудай, заводууд болон туршалгын организацинуудай коллективууд энэ ехэ баатаршалгаяа Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездэ зорюулаа юм гэжэ бүхы дэлхэйн улад зон мэдээ һэн.

Энэ бэлэгынь гүн гүнзэгы удхатай. Советскэ хэмэл одонууд шэнгээр замбуулин соогуур дүүлин дабшаха суута ракетын бии болоһон ушар манай ороной эрдэм ухаанай маша гайхамшагаар һалбаржа байһые гэршэлнэ. Гэхэтэй хамта социалистическэ промышленностяа, хүдөө ажахы, эрдэм ухаан болон соёл культураяа хүгжөөлгын талаар, ажалшадай байдалые улам һайжаруулха хэрэгтэ түйлагдаһан асари ехэ амжалтанууд хадаа совет арадай эсэшэ сусашагүй зохёон байгуулхы ажалай аша үрэ, Ленин багшын сэсэн заабариие сэхэ шууд бэелүүлдэг Коммунистическэ партиин политическэ, эмхидхэлэй айхабтар ехэ ажал-ябуулгын аша үрэ мүн.

Захагүй замбуулин соогуур дүүлин дабшагша ракетын дохёо дамжуулганууд бүхы дэлхэй дээрэ юунһээшье үлүү һонирхол, юрэ бусын гайхал үүсхээ. Гэхэ зуура тэдэ дохёо дамжуулганууд манай орон дотор түүхэтэ ехэ событиин болохёо байһан—КПСС-эй XXI съездын нээгдэхэеэ байһан ушарай угаа ехэ удха шанарые һануулаа.

Энэ съезд манай ороной хүгжэлтын тон шухала шэнэ үедөө ороһые —коммунистическэ общество бүрин түгэс байгуулха үедөө ороһые гэршэлһэн түсэбэй, СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ долоон жэлэй түсэбэй даабарита тоонуудые баталха байна. Коммунизм байгуулхын тулада шухала материально-техническэ үндэһэ һуури табиха. Эхэ оронойнгоо экономическа хүсые, бэеэ хамгаалха хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ, тиихэтэеэ хамта совет арадай улам ургажа байгаа эрилтэнүүдые хүсэд дүүрэн хангаха зорилгонууд энэ үе соо шиидхэгдэхэ болоно. Энэмнай капиталистическэ оронуудтай һориһон мүрысөөнэй шиидхэхы шата болоод, үйлэдбэрилэгдэдэг продукциин хүн бүхэндэ хүртэсын талаар эгээн хүгжэнги капиталистическэ оронуудые хүсэхэ, ахиха түүхэтэ ехэ зорилго бодото дээрээ бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй.

Совет хүнүүд партиин хараалһан долоон жэлэй түсэбэй даабаринуудые баяр баясхалантайгаар угтан абаад, тэдэниие амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэхээр зоригжонхой байна. Манай арад Коммунистическэ партиингаа политикые һайн мэдэдэг, ехэтэ һайшаадаг, тиигээд тэрээниие өөһэдымнай политика болоно гэжэ тоолодог юм. Юуб гэхэдэ, манай парти хэдэн арбаад жэлэй туршада арад түмэниие коммунизмын замаар, Ленин багшын заабаряар хүтэлбэрилжэ ябана бшуу.

Бидэ, совет хүнүүд, Эхэ оронойнгоо хуби заяан тухайда бодоходоо, энэмнай урдань ямар байгаа һэм, мүнөө ямар болооб гэжэ; манай Эхэ орон коммунизм байгуулха замда хамагһаа түрүүлэн зоримгойгоор орожо, али тухай холо урагшаа дабшааб гэжэ; нэгэ жэлэй, долоон жэлэй, арбан табан жэлэй үнгэрхэдэ ямар болоод байхаб гэжэ һанахадаа,—бидэ тэрэниие һайн мэдэнэбди,—манай бүхы анхарал түрэл Коммунистическэ парти тээшэ хандуулагдадаг, марксизмын, хүдэлмэришэн ангиин дайсадта—оппортунистнуудта, ревизионистнуудта, зүһэн бүриин бүлэг можо бологшодто эсэргүү эбсэшэгүй шанга тэмсэл соогуур манай партиие байгуулан, батажуулһан агуухэ Ленин тээшэ хододоо хандуулагдадаг. Коммунизм байгуулагша совет хүнүүд Коммунистическэ партяа сэсэн мэргэн вождь, багшамнай гэжэ тоолодог юм.

Хүдэлмэришэн ангиин бүхы ажалшадай хэрэгэй түлөө тэмсэл соогуур хатуужаһан, дүй дүршэл олоһон революционно партигүй пролетариат капитализмын ёһо гуримые, засаг түрые һандаргажа, өөрынгөө политическэ засаг түрэ тогтоожо шадахагүй гэжэ марксизм-ленинизм заана. Гүрэнэй засаг түрые хүдэлмэришэн ангиин ээлэн абаһанһаа хойшо иимэ партиин удха шанар бүри ехэ болонхой.

Эдэ бүгэдые ойлгон мэдэхын тулада, Россиин хүдэлмэришэн анги илалта түйлаад байхадаа али тухай орёо, харюусалгатай зорилгонуудые шиидхэхэ ёһотой болоһыень һанаха хэрэгтэй. Бута сохигдоһон мүлжэгшэ ангинуудай, тэдэнэй туһамаршадай—харин дайсадай үсэд шанга эсэргүүсэлтые дараха, революциин түйлалтые аршалан хамгаалха, ажахын, гүрэнэй, культурна байгуулалтын талаар революционно ехэ ехэ хэмжээнүүдые абаха ёһотой болоһон байгаа.

Агуухэ Октябриин социалистическэ революци үнгэрһэн сагай бусад бүхы революцинуудһаа юугээрээ илгаатайб гэхэдэ, хүниие хүнэй мүлжэдэг ябадал, үндэһэ яһанай дарлалта, тэгшэ эрхэгүй байдалай бүхы үзэгдэлнүүдые үгы хэхэ арга, СССР-тэ социализмын илалта түйлаха арга олгоһон юм.

Манай арадай эдэ бүхы түйлалтанууд партийна хүтэлбэриин бодото илалта болоно. Коммунистическэ парти түрүүтэй Россиин пролетариат гүрэнэй засагые гартаа абаад байхадаа, тэрэнээ хайшан гэжэ бэхижүүлхэб, , социализмын илалта ойротуулхын тулада яагаад хэрэглэхэб гэжэ мэдэдэг байһанайнь ашаар эдэ амжалтанууд түйлагдаха аргатай болоо. Эмхидэмэл түрүү отрядынь болоһон ленинскэ парти хүдэлмэришэн ангиие тиимэ шадабари, мэргэжэлээр зэбсэглээ. «...Коммунистическэ партиһаа гадуур пролетарнадай диктатура байжа шадахагүй» гэжэ В. И. Ленин заадаг байгаа (Зохёолнуудай 32 том, 176 нюур).

Социализмын илаһан байдалда партиин залан ударидадаг, эмхидхэхы үүргэнь бүри ехэ болоно. Коммунистическэ общество байгуулха хэрэг олон миллион зоной оролдосо түгэс, зохёон байгуулхы ажал-ябуулгаар бэелүүлэгдэнэ. Коммунистическэ партимнай тэдэниие хүмүүжүүлдэг, зоригжуулдаг, ээлжээтэ зорилгонуудаа шиидхэлгэдэнь элсүүлэн эмхидхэдэг юм.

Английска журналист А. Макдональдтай хөөрэлдэхэ зуураа, нүхэр Н. С. Хрущев иигэжэ хэлээ һэн: мүнөө манай олониитын ажабайдал марксистско-ленинскэ һургаалһаа эшэ абаһан шэглэлтэйгээр хүгжэжэ байна. «Бүхы материальна болон бусад нөөсэ баялигаа үлэмжэ зүбөөр ашаглаха эрилтын табигдаад байһан оршон байдалда партиин үүргэ улам дээшэлнэ. Парти хадаа гүрэнэй органуудһаа үлүү хүсэтэй үндэһэ һууритай юм. Энэмнай хуулитай холбоотой ямар нэгэн уялгата гуримай үндэһөөр бии болоод, оршон байдаг бэшэ юм. Партиин хүгжэлтэнь хүнүүдэй политическэ үзэл бодолһоо эшэ үндэһэтэй, тайлбарилан хэлэбэл, моральна ушар ёһонуудһаа эшэ үндэһэтэй оршон байдалаар үүсхэгдэнхэй. Гэхэтэй хамта моральна ушар ёһонууд хүн түрэлтэндэ ходоо хэрэгтэй болодог бшуу» гэжэ Н. С. Хрущев хэлэһэн байгаа.

КПСС-эй XX съездһээ хойшо партиин хүтэлбэрилхы үүргэ илангаяа ехээр ургаад, коммунистическэ байгуулалтын түсэбүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэл урдань хэзээшье үзэгдөөгүй эдэбхитэй шударгыгаар дэлгэрээ. Партиин үүргын улам дээшэлһые гүрэн түрын, олониитын, ажахын, соёл культурын бүхы хэрэгүүд гэршэлнэ. Коммунистическэ партиин нэгэдэл бологш эмхидэл улам бэхижээ. КПСС-эй ЦК-гэй ноябриин Пленумэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, партимнай арад зонтоёо бүри нягта барисаатай болоо, олониитэтэй холбоо харилсааниинь хэмжээлэшэгүй ехээр үргэдэн бэхижээ, ажалшадай дунда ябуулдаг политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлынь бүри баян болоо. Партиин ленинскэ Центральна Комитет, нютагуудтахи партийна организацинууд га са нэгэн хүнүүдтэ шүтэн һүгэдэ ябадалай хойшолонгуудые үнд һөөрнь үгы хээд, партийна аж байдалда хабаатай ленинскэ ё гуримые, партийна болон гүрэн хэрэг хамтаараа хүтэлбэрилхэ т хай ленинскэ гол ёһонуудые һ гээжэ, саашадань хүгжөөхын т лөө эрид шууд тэмсэһэн байна.

Партимнай обществынгоо үйлэ бэрилгын хүсые хүгжөөхэ, соци лизмһаа коммунизмда орохо эк номическа эрхэ нүхэсэл ханга асуудалнуудта гол анхарал ха дуулна. Энэнь социалистичес экономикын гол шухала үндэ һуури бологшо хүндэ индустри таһалгаряагүй хүгжөөхэ гэһэн з мэлзэл дотор; арадай ажахын б хы һалбаринуудые жэгдэ һайнаа тэгшэ зохидоор хүгжөөхэ, промы ленность болон хүдөө ажахын х рондо энэнэй урда тээхи жэлнүү тэ тохёолдоһон зарим тэды ал салые зайсуулан усадхаха; орон экономическа районуудые тэгшэ хэхэ, үйлэдбэрилгын хүсые таар зохидоор хубаарилан хүгжөө колхозно зөөрние удаа дараа ойротуулһаар арад ниитын зөөр тэй ниилүүлхэ ябадал дотор бол то бэелэлээ олоно.

Партимнай коммунизм тэ манай дабшаха гайхамшаг ха түсэб тодорхойлһон зохёогоо. рээние бодото дээрэнь амжал тайгаар бэелүүлхын тулада бү партиин, ажалшадай депутаду Соведүүдэй, профсоюзуудай, ко сомолой, эрдэм ухаанай болон у лан зохёодог организацинуу эмхидхэхы, хүмүүжүүлхы хүд мэриие бүри шангадхаха хэрэг байна.

Партиин, гүрэнэй зүгһөө я лагдадаг **политическэ, соёл** сур

БУРЯДАИ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭИ ТОГТООЛ

Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй уялгаһаа сүлөөлхэ тухай Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха тухай

Бурядай Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Совет:

Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Барилгын материалнуудай промышленностиин, Түлишын промышленностиин управленинүүдые Бурядай АССР-эй Нютагай промышленностиин министерствотэй нэгэдүүлһэнтэй дашарамдуулан, нүхэр Н. А. Паршиниие Бурядай АССР-эй Нютагай промышленностиин министрын уялгаһаа сүлөөлхэ тухай—1958 оной августын 14-дэ;

ондоо хүдэлмэридэ ороһонтойнь дашарамдуулан, нүхэр П. Н. Ивановые Бурядай АССР-эй Хүдөө ажахын министрын уялгаһаа сүлөөлхэ тухай—1958 оной декабриин 10-да Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гаргаһан Указуудые баталха гэжэ тогтообо.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан. 1959 оной январиин 21.

БУРЯДАИ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭИ ТОГТООЛ

Нүхэр В. И. Еремиииие Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Барилгын материалнуудай промышленностиин управлениин начальнигай уялгаһаа сүлөөлхэ тухай Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые баталха тухай

Бурядай Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Совет ингэжэ тогтообо:

Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Барилгын материалнуудай промышленностиин, Түлишын промышленностиин управленинүүдые Бурядай АССР-эй Нютагай промышленностиин министерствотэй нэгэдүүлһэнтэй дашарамдуулан, нүхэр В. И. Еремиииие Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Барилгын материалнуудай промышленностиин управлениин Начальнигай уялгаһаа сүлөөлхэ тухай Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1958 оной августын 14-нэй Указые баталха.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан. 1959 оной январиин 21.

АТОМНА, ВОДОРОДНО ЗЭБСЭГ ТУРШАЛГА БОЛЮУЛХА ТУХАЙ АСУУДАЛААР ЖЕНЕВЭДЭ ХЭЛСЭЭНЭЙ БОЛОЖО БАЙҺАНТАЙ ДАШАРАМДУУЛАН СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ХЭҺЭН

МЭДҮҮЛГЭ

Женевэдэхи зүблөөнэй хүдэлмэриин амжалтатай байхын тэрэнэй урда табигдажа байһан зорилгые шиидхэхын — атомна, водородно зэбсэг туршалга болюулха тухай хэлсээ баталхын тулада бүхы шухала эрхэ нүхэсэл бии гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Ядерна ямаршье тэһэлэлгые элирүүлжэ болохо гэжэ экспертнүүдэй Женевэдэхи зүблөөнэй нэгэн һанал байгаар хэһэн тобшолол атомна, водородно зэбсэг туршалга болюулха тухай үгэсэ ойлголсохо заһые хүсэдөөр сэбэрлэжэ үгэхэ ёһотой байгаа гэжэ мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. Тэдшье зүблөөн дээрэ хэгдэһэн элидхэл соо хиналта хэхэ тухай хэлэгдэһэн байна. Хиналта хэхэ тухай дуримүүдые баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд зүбшэхые баадхадаг байгаа. Гэбэшье, тус зүблөөнэй үедэ США-гэй, Великобританиин правительствонуудай баримталдаг хараа бодол ядерна зэбсэг туршалгые болюулха тухай хэлсээ баталха хүдэлмэриин амжалтатай байха хэрэгтэ урдынхидаал адляар һаад шаруулна.

Атомна, водородно зэбсэг туршалга болюулха тухай хэлсээ баталхын тулада мүнөө хүдэлжэ байһан гурбан гүрэнэй зүблөөе шиидхэгдээд байһан техническэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгээр һамааруулхын зорилгоор, экспертнүүдэй Женевэдэхи зүблөөнэй һанамжа, дурадхалнууд болон тобшололнуудые шэнээр хаража үзэхые США, Великобритани дурадхана. Эдэ бүгэдэ хадаа США Великобритани хоёр ядерна зэбсэг туршалга болюулхые хүсэнэгүй, ядерна, водородно зэбсэг туршалга болюулха тухай договор баталхын тула гол асуудалнуудые шиидхэхэһээ тэдэнэр урдынхидаал адляар арсана гэжэ тобшолол хэхэ үндэһэ баримта олгоно гээд Советскэ правительствын мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Атомна, водородно зэбсэг туршалга болюулха тухай хэлсээ баталхые эдэ гүрэнүүд хүсэнэгүй, Женевэдэ боложо байһан зүблөөнэй хүдэлмэри таһалдуулха шалтаг бэдэрнэ гээшэ ха гэжэ Советскэ правительствын һэжэглэдэг байһые газар доро хэгдэһэн ядерна тэһэлэлгэ мэдэхэ тухай асуудалаар США-гэй правительствын январиин 6-да толилһон мэдүүлгэ, Женевэдэ США-гэй, Великобританиин түлөөлэгшэдэй баримталдаг хараа бодол батадхажа үгэнэ. Советскэ правительство тухай хэлэхэ болоо һаа, ядерна туршалгые хэтын хэтэдэ болюулха тухай асуудал шадаал һаа түргэнөөр шиидхэхын тулада тэрэ бүхы хүсэл оролдолгоёо гаргана, саашадаашье гаргаха. Энэ асуудал шиидхэлгэ мүнөө үедэ, урда мэтэ США-гэй, Великобританиин правительствонуудһаа дулдыдана гэжэ Советскэ правительство заана.

(ТАСС).

ЗОРИҺОНДОО ХҮРЭБЭ

Аман дабаанай баруун захада нэмэри зохид хотогор соо, һалхи бордоһонһоо халхалагданхай газарта түхеэрэгдэһэн хонидой байра харагдадаг. Хонидой дүрбэн зүг тээшээ бэлшэхэдэ таатай зохид, хагда һайтай бэлшээриин газаршье элбэг. Эндэмнай Ториин аймагай «Улаан Бургалтай» колхозой түрүү хонишон Бато Лубсанович Лубсановай эхэ хонидой отара байдаг юм.

Үдэшэлэн хонишодой ажалһаа сүлөөржэ, ан бун гэхэдэ, Бато Лубсановичтай ажал хүдэлмэри тухайнь хөөрэлдөөбди.

—Үнгэрөөшэ жэлдэ өөрынгөө отарын зуун эхэ хонин бүриһөө 140 хурьга түлжүүлхэ уялга абаһан байгаабди. Тэрэмнайшье дүүргэгдээ. Искусственна урэжүүлгэ гээшэмнай нилээд ашагтай байгаа. Зүгөөр энээниие шадажал, хаһа саг соонь хэхэ хэрэгтэй. Мүнөө сүүдхэдээ 36—37 хурьган абтана. Ингэжэ хурьгадай олоороо абтажа байхада, үдэр һүнигүй шахуу дурбүүлээ ээлжэлээд хурьгадые манажа абанабди. Отарадамнай үшөөл 2—3 хурьгашадые нэмэжэ эльгээгээ һаань, ехэл һайн байгаа,—гэжэ нүхэр Лубсанов хөөрэнэ.

Мүнөө Бато Лубсановичын отарада хамта **447 толгой эхэ хониндоонь 701 хурьган (гэхэ гү, али зуун эхэ хонин бүриһөө 156 хурьган) абтаад байна.** Гансахан декабрь һарада, январиин түрүүшын 15 хоног соо 303 хурьган абтаа. Эдэ түлынь бүрин бүтэн, шэнэ аргаар түлжүүлэгдэжэ байнхай.

Шэнэ гараһан хурьгадта мяха-яһанай гурил, хужар дабһа, һайхан үбһэн эдюулэгдэнэ. Тэрэшэлэн хурьгалһан хонидто зелёнко, үбһэн, таряа талханай зүйл, минеральна тэжээл горьтойгоор үгтэдэг юм. Хонишод энэ жэлдэ хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангагданхай.

Бато Лубсановичын отарынхид партиингаа XXI съездые ажалай амжалтаар угтажа, байгша оной үбэлжэлгын үедэ хони, хурьгадаа гарза хоролтогүйгөөр, тобир тарганаар ондо оруулхын тула оролдоно.

Д. Аюшеев.

ДАЛАХАЙ НЮТАГТА

Энэ нютаг Түнхэнэй аймагта юм. Слюдянка гэжэ түмэр харгын станциһаа асфальтаар хушагдаһан харгыгаар үгсэн ошоходо, Тооро гэжэ хүдөө тосхон соогуур хойто зүгые шэглэһэн харгы хотирон ошохо. Холошье бэшэ, хэдэхэн километрын үнгэрхэлөөр Сталинай нэрэмжэтэ колхозой центртэ замай эсэс болоно. Энэмнай Далахай нютаг гээшэ.

5—6 жэлэй саада тээ аймаг соогоо энэ колхоз экономическа болон культурна хүгжэлтынгээ талаар нилээд гээгдэнги байһан юм. Тиихэдэ ниитын малай тоо толгой үсөөн, тэрэнһээ һайн ашаг шэмэшье абтадаггүй байгаа. Заримдаа жэл соо үнеэн бүриһөө 350—400 литр һүн һаагдадаг, хониндоо биратай нооһоншье хайшалагдадаггүй һэн.

—Колхозой экономикын хүгжэнги бэшэ байхада колхознигуудай ажалта үдэртэ өөдтэй мүнгэ, тарьяншье хубаагдагшагүй бэлэй,—гэжэ колхознигуудай олонхинь мүнөө хэлсэдэг. Колхозой түрүүлэгшэ эндэ жэлһээ үлүүтэй хүдэлхэлөөрөөл һэлгэгдэдэг байһан юм.

КПСС-эй Центральна Комитедэй 1953 оной сентябриин түүхэтэ Пленумэй болон һүүлэй бусад Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд колхознигуудые ерээдүйн шэнэ амжалтада зоригжуулаа.

Эдэ хэмжээнүүдэй бэелүүлэгдэжэ байхада, 1955 ондо тус колхозой түрүүлэгшээр урдандаа партийна болон советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ удаан хүдэлмэрилһэн, колхозно ажабайдалай хүгжэлтын онол аргые һайнаар мэдэдэг Цанжа Дашиевич Бильгаев һунгагдаа һэн.

Колхозоо эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхижүүлхэ зорилгоор түрүүлэгшэ нүхэр Бильгаевай үүсхэл дурадхалаар партийна, болон колхознигуудай ниитын суглаан дээрэ хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулганууд зүбшэн хэлсэгдэжэ, олонхинь мүнөө бэелүүлэгдээ. Уданшьегүй колхознигууд ниитынгээ үргэн суглаан дээрэ Уставаа шэнэдхэн баталжа абаба.

— Теэд хэдышье зүйтэй хэмжээ-ябуулганууд хараалагдажа, суглаанууд дээрэ ямаршье зохид тогтоолой баталагдажа абтабашье, тэдэниие бэелүүлэнгүй орхёо һаа, ажалшье урагшаа ябахагүй, амжалташье туйлагдахагүй ха юм даа.—гэжэ түрүүлэгшэ Цанжа Дашиевич тон зүбөөр тэмдэглэнэ.—Теэд гол зорилго юуб гэхэдэ, колхознигуудые саг болзортонь материальна талаар урмашуулха шухала байна. Энээн тушаа ехэхэн оролдолго гаргаа гээшэбди гэжэ саашань үргэлжэлүүлнэ.

Үнэхөөрөөшье нүхэр Бильгаевай түрүүлэгшэ болоһонһоо хойшо эндэ ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ.

Нэн түрүүн колхознигуудай ажалай журам һайжаруулагдаа. Мүнөө колхоз дотор ажал хүдэлмэриин жаяг заршам хазагайруулха, правлениин тогтооһон ажалай даабари дүүргэхэгүй хүн гэжэ байхагүй. Колхозник бүхэн тус тустаа ажалтай, хүдэлмэринь үнэхөөрөөл ажалай дүлэнэй орьёлжо байһандал харагдана.

1955 онһоо эхилжэ малай шэнэ дал байранууд олоор баригдаа. Эндэ барилгын саг үргэлжын бригада хүдэлмэрилнэ. Үнгэрһэн 1957 ондо «Сагаан Уһан» гэжэ газарта хоёр мянган тахяа шубуунай байха шэнэ байра баригдажа, ашаглалгада үгтөө. Тиихэдэ энэ газарта 1959 ондо колхозой һүнэй- товарна фермэ дээрэ шэнэ культбаза баригдахаар модо болон бусад материал бэлдэгдэжэ байна. 1958 ондо колхозой центр Далахайда эрэшүүл, эхэнэрнүүдэй тусгаар таһалгануудтай ниитын бани баригдаад, мүнөө хүдэлжэ байна. 1957—58 онуудай туршада колхознигууд өөһэдтөө 60 гаран шэнэ гэр байшангуудые барижа ороо. Мүн колхознигуудай 30 гаран гэр байшангууд шэнэлэн заһабарилагдаһан байна. Энэ үе соо Далахайда һүнэй-товарна 4 фермэ оньһожоруулагдажа, овощь хадагалха найман склад, орооһо таряанай хоёр тоог гүйсэдөөр түхеэрэгдэһэн юм.

Колхоз дотороо олон томо барилгануудай хэгдэжэ байбашье, тус колхозойхид энээгээрээ һанаагаа амарнагүй. Үшөөл бүри олоор янза бүриин барилгануудые хэхэ юм. Жэшээнь, нёдондо жэл колхозой правлениин конторын ехэнхи хубинь баригдаһан хадаа энэ жэл ашаглалгада үгтэхэ. Энээнэй зарим таһалганууд соо библиотекэ, медицинскэ пункт, парикмахерска гэхэ мэтэ хүдэлнэ. Мүн колхозой клуб һайнаар заһабарилагдаха юм. Нёдондо баригдажа захалһан колхозой гостиницын байшан дууһагдажа, энэ жэлдэ хүдэлжэ эхилхэ. Тэрээн соо столово эмхидхэгдэхэ байна. Үнгэрһэн 1958 онһоо эхилжэ айл бүхэндэ зайн гал оруулагдаа. Тиихэдэ байгша ондо колхозой бүхы участогууд, малай фермэнүүд зайн галтай болгогдохо юм. Энэ хүдэлмэри мүнөөнһөө эмхидхэгдэжэ захалаа.

Үнгэрэгшэ жэлнүүдэй турша соо колхозой малай тоо толгойнь нилээд олошоржо, тэрээнһээ абтадаг ашаг шэмэнь элитээр дээшэлээ. Ажахын 1958 оной дүн согсолходо, колхоз соо дунда зэргээр нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1011 литр һүн һаагдаа. Колхозой зарим һаалишад Г. Югдурова, С. Укоева, Е. Усольцева, Н. Манутова гэгшэд нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1958 ондо 1250—1350 литр һү һаажа, гүрэндөө тушаагаа. Колхозой һаалишад байгша ондо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1400 литр һү һааха социалистическэ уялга абанхай.

Һаалишадай 1958 ондо хэһэн ажал хүдэлмэриие колхозой правлени хараадаа абажа, оёдолой 2 машина, «Звезда» гэжэ эхэнэрэй гарай 7 час, панцырна сеткэтэй ялагар гоё 7 оро, мүн 2000 түхэригэй мүнгэн шан тэдэндэ һаяхан барюулаа. Жэшээнь, һаалишан Г. Югдуровада оёдолой машина, «Звезда» гэжэ гарай час барюулагдаба. Тиихэдэ һаалишан С. Укоева «Звезда» гэжэ гарай час, панцырна сеткэтэй ялагар гоё оро болон 542 түхэриг мүнгэ абаа. Колхозой 34 һаалишадай 9-ниинь ниимэшүү шанда хүртэһэн байна.

Ажахын 1958 ондо колхоз дотор эдлүүриин газарай 100 га бүридэ 98,2 центнер һүн һаагдажа, 21,5 центнер мяхан абтаа һэн. Гектарай 12 центнер орооһо таряан хураагдаба. Колхоздо 800 гаран эхэ тахяа, шубуун бии. Тэдэнэй толгой бүриһөө дунда зэргээр 63 үндэгэн суглуулагдаа. 1958 ондо колхозой олзо доходынь 1,5 миллион түхэригтэ хүрэбэ.

Ингэжэ хэдэхэн жэлэй турша соо энэ багахан колхозой ажабайдалда горьтой хубилалта болоо. Мүнөө колхознигуудай олонхинь һайхан, уужам һаруул гэрнүүдтэй, сүлөөтэй сагтаа улаан буланда, угышье һаа клубта шатар, даам табижа, элдэб наада эмхидхэжэ, болбосон ёһоор амарна.

Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съезд дээрэ 1959—1965 онуудта оронойарадай ажахые хүгжөөхэ даабарита тоонууд тухай нүхэр Н. С. Хрущевой хэхэ элидхэлэй тезисүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Ажахыгаа улам хүгжөөхэ тушаа үнэтэ дурадхал, һанамжануудые оруулаа. Колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Бильгаев болон партийна эхин организаци эдэ бүгэдые хараадаа абажа, хүдэлмэреэ һайжаруулхын тула эмхидхэлэй, ойлгууламжын ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байна. Тус колхозойхидой саашадаа үшөөл ехэ амжалта туйлахань мэдээжэ. Мүнөө КПСС-эй XXI съездые, мартын 1-дэ Соведүүдэй болохоо байгаа һунгалтые ажалай ехэ амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөн, илангаяа малшадай дунда үргэнөөр дэлгэрнэ. Энээнтэй дашарамдуулан колхозой правлени 1959 ондо һүнэй-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай түлбэри эмхидхэхэ тухай тусгаар хэмжээ-ябуулга баталжа абанхай. Тэрээн соонь малшадай хэһэн ажалые хайшан гэжэ сэгнэхэ, түлэхэ тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэнхэй.

Колхозой ниитын ажахые һайнаар шэнжэлэн ойлгожо ударидаа һаа, амжалтын сохом туйлагдаха байһаниие тус колхозой жэшээ элитээр харуулна.

Д. Шагдуров.
манай тусхай корр

Тарилгадаа бэлэн болонтоо

Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой механизаторнууд КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съездын урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, бүхы трактор, машинаяа һайнаар заһабарилан, ерэхэ хабарай тарилгада эршэмтэйгээр бэлдэнэ.

Эндэхи механизаторнууд хүдөө ажахын машинануудые үнгэрэгшэ 1958 оной һүүл болотор сүм заһабарилжа аймаг соогоо түрүүлһэн байна. 6 тракторайнгаа 5-ые Хориин РТС-тэ заһабарилжа дүүргэнхэй. Үлэгшэ нэгэниинь заһабариһаа һаяар гарахань.

Тракторна бригадын бригадир Николай Николаевич Бородинһоо эхилээд, шадабаритай механизаторнууд Иннокентий Ильин, Василий Снетков, Валентин Бородин гэгшэд трактор, машинануудые заһабарилгада оролдосотойгоор хандан, габшагайгаар ажаллаа.

Б-М. Дондоков.

лэй хүдэлмэриие улам һайжаруулха, марксизм-ленинизмын һургаал номнохо, ажалшадые, илангаяа ургажа ябаа залуу үетэниие коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ зорилгонуудые шиидхээд байбал—ажахын талаар табиһан асари ехэ зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха байнабди. Эдэ хүтэдэмнай партийна организацинуудай хүдэлмэриие улам һайжаруулха эрилтэ табина.

Партийна организаци бүхэнэй эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэриин түхэл янзань саг үргэлжэ нарижуулагдаха ёһотой, коммунистнууд бултадаа предприятиин, барилгануудай, колхоз болон совхозуудай түсэбтэ даабаринуудые дүүргүүлхын, үлүүлэн дүүргүүлхын түлөө, мүн Эхэ ороноойнгоо хүсэ шадалые улам батадхахын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэд байхын тулада оролдохо зэргэтэй гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй ноябриин Пленум зааһан байгаа.

Ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгын асуудалнууд мүнөө партийна, советскэ, профсоюзай, комсомолой, мүн бусад ниитын организацинуудай ажал-ябуулгадахи гол шухала, угаа ехэ удха шанартай асуудалнууд болоод байна. Энээнтэй дашарамдан партиин, олониитэтэй сэхэ холбоотой байдаг тэрэнэй бүхы эхин организацинуудай эмхидхэхы, илангаяа хүмүүжүүлхы үүргэнь бүри ехэ болоһоно.

Коммунистическэ партиин хүсэниинь, бата бэхинь тэрэнэй арад зонтой таһаршагүй бата бэхи холбоо барисааһаа эшэ үндэһэтэй юм. Үргэн олон арад зонтой КПСС-эй, тэрэнэй организаци бүхэнэй холбоо барисаае улам бэхижүүлхэ, ажалшадай эдэбхи, үүсхэлые хүгжөөн бадаруулха гээшэ партиин зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ шухала нүхэсэл болоно. Партимнай олониитын дунда ябуулдаг политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэреэ саг үргэлжэ шангадхана. Һүүлэй жэлнүүдтэ түб газарнууд болон нютагуудаар промышленностиин, барилгын, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй олохон зүблөөн зарлагдаа. Тэндэ үгэ хэлэһэн хэдэн мянган түрүү хүнүүд өөһэдынгөө дүй дүршэл тухай хөөрэһэн, дутуу дунданууды шүүмжэлһэн, дурадхалнуудые оруулһан байна. Гүрэн түрын тон шухала удха шанартай шиидхэбэринүүдэй, хуулинуудай проектнүүд арад зоной зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдана. Долоон жэлэй даабарита тоонууд тухай Н. С. Хрущевой хэхэ элидхэлэй тезисүүдые съездын урда тээ зүбшэн хэлсэлгэ хаа хаанагүй тон үргэн далайсатайгаар ябажа байна.

Промышленность болон барилга хүтэлбэрилхэ хэрэгые шэнэдхэн һайжаруулһанай, союзна республикануудай эрхые үргэдхэһэнэй ашаар мүнөө область, хизаар болон республикануудай хоорондо экономическа захиргаанай районуудые үндэһэ болгон бүридэһэн экономическа шэнэ холбоо барисаан бэхижүүлэгдэжэ байнхай; энэнэй урда тээхи алба захиргаанай холбооной зарим формын һуларһые хүсэлдүүлхэ зорилготой соёл сурталай ябуулга улам үргэдхэгдэнэ. Орон дотороо эдэ холбоо барисаануудые улам хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ хэрэгтэ Коммунистическэ парти шиидхэхы үүргэ дүүргэнэ. Партимнай дээрэһээ сэхэ хүтэлбэрилхэ үүргэеэ нютагуудтахи партийна, советскэ организацинуудай, хото болон хүдөөгэй ажалшадай үүсхэл эдэбхиие үргэн ехээр хүгжөөхэ ябадалтай шадамараар тааралдуулан бэелүүлнэ. Эдэ бүгэдэмнай советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэлэй, арадуудай хани барисаанай, тэрэнэй хүгжөөгшэ хүсэнүүдэй улам ехээр бэхижэжэ байһые гэршэлнэ.

Коммунистнууд шэнэ ажабайдал зохёон байгуулагшад, революционно гүнзэгы бодолтой, зоримгой хүнүүд байһанаа харуулна. Гэхэтэй хамта Н. С. Хрущевой хэлэһэнэй ёһоор, коммунистнууд гээшэмнай юрын хүнүүд, бодото байдалые бүхы ажал-ябуулгадаа хараада абадаг, бэрхэшээлһээ айдаггүй, зүришэлдөөе нюудаггүй, хэды аягүй байгаашье һаань, юумые сэхэ руунь, үнэн сэхээр арадтаа хэлэхэ шадалтай, ухаансар хүнүүд болоно. Ленинэй шабинар болоһон, тэрэнэй һургаалые даган ябадаг коммунистнууд—арад түмэнэй аша туһада, зол жаргалай тулада эгээн ехэ зорилго урдаа табидаг, тэрэниие бэелүүлхын тулада юугээшье гамнадаггүй хүнүүд юм.

КПСС хадаа гүрэнэй, ниитын организацинуудаар дамжуулан орон дотороо политическэ хүтэлбэри бэелүүлнэ. Тиимэ организацинуудай тоодо СССР-эй политическэ үндэһэ һуури, бүхы ажалшадые нэгэдхэдэг хуули зургаан бологшо ажалшадай депутадуудай Соведүүд хамаадана. Манай ниитын организацинууд—профсоюзууд, кооперацинууд, комсомол, интеллигенциин зохёолшо союзууд, эрдэм ухаанай, ороноо хамгаалгын һайн дуранай бүлгэмүүд үнэхөөрөө олониитын нэгэдэлнүүд болоно. СССР-эй профсоюзууд өөһэдынгөө зэргэдэ 50 миллион үлүүтэй хүдэлмэришэд болон алба хаагшадые, тиихэдэ Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союз 18 миллион хүбүүд, басагадые нэгэдхэнхэй байна.

Партимнай эдэ бүхы организацинуудай ажал-ябуулгые нэгэдхэдэг, өөрынгөө зорилгонуудые бэелүүлхэдээ тэдэндэ түшэглэдэг юм. Гэхэ зуура гүрэнэй, ниитын организацинуудые бэеэрээ һолидоггүй, харин тэдэнэй үүсхэлые али болохоор хүгжөөн бадаруулха ажал-ябуулгынь демократическа удха шэнжые хангаха гэжэ оролдодог. Энэнь һүүлэй жэлнүүдтэ илангаяа эли тодоор харагдаа. Гэхэтэй хамта гүрэнэй зарим органуудай үүргэ тухай онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй болоно. Юуб гэхэдэ, мүнөө гүрэнэй зургаануудай дүүргэдэг зарим үүргэнүүд удаа дараалан олониитын организацинуудай мэдэлдэ орохо байна.

Гэхэ зуура гүрэнэй зарим зургаануудай захиргаанай үүргэ хороогдоходоо, ажалшадай эгээл олониитын, эгээл демократическа организацинууд болохо Соведүүдэй үүргэ зорилгонуудые улам үргэдхэхэ ябадалтай холбоотойгоор бэелүүлэгдэхэ байха гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Манай обществын коммунизмда ойротохо бүри ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй зүгһөө ажахын, соёлой байгуулалтые хүтэлбэрилхэ хүдэлмэринь бүри ехэ болохо ёһотой гэжэ долоон жэлэй түсэбэй даабарита тоонууд тухай элидхэлэй тезисүүд соо хэлэгдэнэ.

Гүрэнөө улам бэхижүүлхэ, ажахын-эмхидхэлэй, культурно-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриинь улам һайжаруулха хэрэг СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ долоон жэлэй түсэбэй амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ шухала нүхэсэл болохо байна. Арад зоной эдэбхи үүсхэлэй ехэ байха тума коммунистическэ байгуулалтын зорилгын ехэ байха тума социалистическэ гүрэнэй эмхидхэлэй ажал-ябуулгын далайса бүри үргэн болохо, коммунизм байгуулха хэрэгтэ тэрэнэй дүүргэдэг үүргэнь бүри ехэ болохо зэргэтэй.

* * *

Үйлэдбэрилэгдэдэг продукциин хүн бүхэндэ хүртэсын талаар эгээн түрүү капиталистическэ оронуудые хүсэжэ, урдань орохо гэһэн СССР-эй экономическа гол зорилгые түүхэтэ богонихон болзор соо шиидхэхэдэ шухала бүхы нүхэсэл манай орондо бии байна гэжэ Коммунистическэ партиин XX съезд харуулаа һэн. Энэ съездһээ хойшо гурбан жэлэйшье үнгэрөөдүй байхада, СССР-тэхи коммунистическэ байгуулалтын бүхы һалбаринуудта гайхамшаг ехэ амжалтанууд туйлагдаад байна. Советскэ Союзай социалистическэ экономико, эрдэм ухаан, соёл культура асари ехэ шэнэ алхам хээ.

Манай парти марксизм-ленинизмые саашадань хүгжөөхэ, хүдэлмэридэхи хуушарһан формонуудһаа, арга методүүдһээ аһалдаад һаладаггүй хүнүүдтэ эсэргүү, партиин генеральна хараа шугамые бэелүүлгэдэ һаад хэдэг хүнүүдтэ эсэргүү, эбсэшэгүй шанга тэмсэл ябуулна. КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленум партида харша Маленков, Каганович, Молотов, Булганин болон Шепиловэй бүлэгые элирүүлэн, бута сохиһон байна. Энэ бүлэгэйхид партиин ленинскэ генеральна хараа шугамда эсэргүүсэн, КПСС-эй XX съездын баталан абаһан политическэ хараа бодолдо эсэргүүсэн, партиин хүтэлбэрилхы үүргые бэелүүлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэжэ, эб ее таһалха, можо болон таһарха замда хадууран ороһон байгаа. Партида харша энэ бүлэгэйхид шэнэ, залууг газар элдүүрилэн ашаглаха гэхэдэ, арадай ажахые, илангаяа хүдөө ажахын үйлэдбэриие шэнэ гуримаар түсэблэхэ, промышленность болон барилгын хэрэгые шэнэ ёһоор хүтэлбэрилдэг болохо ябадалда эсэргүүсэн, арад зоной ажана байдалые улам һайжаруулха хэмжээ-ябуулгада, уласхоорондын түгшүүрилтэй шанга байдалые һуларуулха, эб найрамдал бэхижүүлхэ, арадуудай хоорондын харилсаа холбооe улам хүгжөөхэ, хани барисаае бэхижүүлхэ зорилготой партиин гадаадын политическэ хараа бодолдо эсэргүүсэн тэмсэһэн байгаа. Партимнай энэ бүлэгэйхидые замһаа зайсуулан, өөрынгөө зэргэнүүдэй ленинскэ нэгэдэлые бүри ехээр бэхижүүлжэ, эдэниие марксизм-ленинизмын агуу ехэ туг доро үшөө нягтаар элсүүлэн жагсаагаа.

Манай экономикын жэгдэ тэгшэ, эршэмтэй түргэн хүгжэлтэ хангадаг ажахын социалистическэ системын арсашагүй булюу байһаниинь, эршэ темпын талаар үлүү түргэн байһамнай промышленна үйлэдбэрилгын хэм хэмжээнэй талаар США-е ойрын сагта СССР-эй булиха байһанай бата найдабари болоно.

Илалтын өөрөө ерэдэггүйнь элитэ. Саашанхи илалтамнай партиин ленинскэ генеральна хараа шугамые бодото дээрэнь сэхэ шууд бэелүүлһэнэй, хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, интеллигенциин баатар габьяата ажалай ашаар туйлагдаха байна.

Капитализмтай мүрысэһэн амгалан тайбан мүрысөөндэ илажа, коммунизм байгуулхамнай лабтай. КПСС-эй хүтэлбэри, советскэ обществын ажабайдалда дүүргэдэг ехэ үүргэнь, партяа тойрожо арад түмэнэй нягтаар эмхидэн жагсалга тиимэ илалта туйлаха үнэнтэ найдабари болоно.

Д. БЕКАСОВ.

Һонирхолтой уулзалга

Улан-Удын советско-партийна һургуулиин 3-дахи курсын һурагшад һаяхан Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой коммунистическэ ажалай бригадын гэшүүдтэй уулзаа.

Уулзалга дээрэ колхозой комсомолой организациин секретарь һаалишан Валя Власова ажал тухайгаа һонирхолтойгоор хөөрэбэ.

—Манай комсомолшууд-залуушуулай фермэ 1954 ондо эмхидхэгдэһэн юм. Тэрэ жэлдэ үнеэн бүриһөө милил 400 литр һү һаагаа бэлэйбди. Харин нёдондо үнеэн бүриһөө 2409 литр һү һаагаабди. Манай фермынхидэй үнгэрэгшэ дүрбэн жэл соо оролдосотойгоор ажаллаһаниинь энээн дээрэһээ харагдана,—гэбэ.

Һүүлээрнь тугалшан нүхэр Яковлева шэнэ аргаар тугал түлжүүлдэг дүй дуршэл тухайгаа хөөрөө. Бусад хэдэн һаалишад хайшан гээд амжалта туйлаһан тухайгаа, саашанхи зорилгонууд тухайгаа хэлэбэ. Коммунистическэ ажалай бригадынхид КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ шэнэ уялгануудые абажа, 1959 ондо үнеэн бүриһөө 3000 литр һү һааха, тугалшан бүхэн 40—40 тугал абажа, тобир тарганаар түлжүүлхэ гэһэн байна.

Һурагшадай зүгһөө нүхэр Патрахин үгэ хэлэжэ, коммунистическэ ажалай бригадын гэшүүдтэ халуун баяр хүргөөд, урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүлхыень хүсэбэ. Мүн өөһэдөө һайнаар һуража, хүдөө ажахыгаа таанартал адляар хүгжөөлсэхэбди гэжэ мэдүүлээ.

Энэ уулзалга дээрэ советско-партийна һургуулиин һурагшад Калининай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин ябуулдаг политическэ хүдэлмэридэнь эдэбхитэйгээр туһалхабди гэжэ мэдүүлбэд.

Ж. Бадмаев, совпартһургуулиин һурагша.

Культурна ажабайдалай хронико

КИНО ХАРУУЛГЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА

Республикымнай киномеханигууд арад зондоо кино харуулгые һайжаруулхын зорилгоор шэнэ арга, формо хэрэглэнэ. 1958 ондо СССР-эй Культурын министерство, профсоюзай ЦК арад зондо кино харуулха талаар эрхимээр хүдэлмэрилэгшэдые значогоор шагнаа. Тэрээндэ 15 хүн хүртэһэн байна. Тэрэшэлэн 34 хүн грамотада хүртэбэ. Гадна РСФСР-эй Культурын министерство олон хүниие грамота болон бусад юумээр шагнаа.

1959 ондо республикаяа үргэлжэ дээрэнь кинотой болгохо, колхоз бүхэниие өөрын киноустановкотой болгохо гэһэн зорилго табигдана.

Н. Рыжков.

ИИГЭЖЭЛ ХҮДЭЛХЭ ЁҺОТОЙ

Үлэгшэнэй хүдөөгэй клубай (Тори) дэргэдэхи стационар үнгэрэгшэ оной октябрь һараһаа эхилэн, долоон хоногтоо 4—5 дахин кино харуулдаг болобо. Энэ хадаа механик Галина Маслова, моторист Николай Гомбоев гэгшэдэй оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэнэйнь аша юм.

Гэхэтэй хамта кино харуулгын шанар һайжараа. Гаргагдаһан кинонууд эли тодоор харуулагдадаг аад, абяа һайнтай. Кинодо ерэгшэдэй амарха таһалга хододоо дулаан байдаг. Тэндэнь газетэ, журнал, шатар гэхэ мэтэ табяатай байдаг болоо. Мүн хатар танца наадалга эмхидхэгдэнэ.

Д. Санжажапов.

УРАН ҺАЙХАНАЙ КОНЦЕРТ

«Улаан Ярууна» колхозой Хэргэндэ гэжэ газарта байдаг МТФ-гэй гүүртын культбаза соо колхозой комсомолшуудай, һаалишадай, механизаторнуудай хүсөөр тэндэхи малшадта концерт харуулагдаба. Наада табихын урда тээ КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй дүнгөөр лекци уншагдаһан байна. Удаань олон номертой наада харуулагдажа, малшадые ехээр һонирхуулба.

Б.-Ж. Балданов.

Радистнуудай курса дүүргэбэ

Республикымнай Хүдөө ажахын министерство РТС болон совхозуудай радиохолбооной хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ зорилгоор нэгэ һарын курса үнгэргэбэ. Энэ курса 14 хүн дүүргэжэ гараа.

Курса дүүргэгшэд радиодамжуулга, радиотехникэ, хэлхээ холбоо, электротехникээр 200 шахуу часай программа шудалһан байна. Нүхэд Шелковников (Цагаан Усанай РТС), Васильев (Кяхтын совхоз) гэгшэд һайнаар һуралсажа, шалгалта дээрэ эрхим сэгнэлтэ абаһан байна. **В. Шнайдер.**

Анхаралай аша

Соёл культурые хүгжөөлгөөр Хойто-Байгалай аймагта ехэхэн амжалта туйлагдаа. 30-аад оной үеэр дүрбэхэн һургуулида 6 багша ажалладаг байбал, мүнөө 12 һургуулидань 80 багша хүдэлнэ. 120 үхибүүдэй байха 5 интернат, үхибүүдэй 4 сад нээгдэнхэй. Аймаг соо хэдэн арбаад клуб, библиотекэ, улаан гэр гэхэ мэтэ эмхидхэгдээд, ажалшадай культурна эрилтые хангана. Мүн медицинскэ эмхи зургаанууд олошоржо, хүн зоной элүүр энхые сахилга һайжараа. Соёлой добтолгын үедэ гансахан Нижне-Ангарск тосхондо кинотеатр, үхибүүдэй сад, 44 шэнэ гэр баригдаха юм.

Г. Петухов.

Жэшээ абамаар клуб

Хориин аймагай Хүрьбын леспромхозой харьяата Тээгдэхи профсоюзна клуб (даагшань Владимир Михайлович Шубин) һайнаар хүдэлдэг, аймаг соогоо элитэ болонхой. Энэ клуб шэнээр, типовой гуримаар баригдажа, 1957 оной эсэстэ ашаглалгада оруулагдаа һэн. 150 хүнэй багтаха харалгын залтай, үргэн фойетэй, биллиардын, библиотекын болон бусад хэдэн таһалгатай, ууралаар дулаасуулдаг түхеэрэлгэтэй юм.

Фойе соонь ороходо, урда ханын тэг дунда леспромхозой Хүндэлэлэй самбар табигданхай. Раматай шэлэй саана леспромхозой түрүүшүүлэй портредүүд байдаг.

Зүүн, баруун ханаарнь «В. И. Ленин», «Коммунизмын замаар—урагшаа!», «Ленинэй комсомолой алдарта зам» гэһэн гаршагтай уран һайханаар зурагдаһан монтажууд, угалзатуулан дархалһан раматай «Лесозаготовитель», «За здоровый быт» гэжэ ханын газетэнүүдэй шэнэ номернууд үргэн фойе—залые шэмэглэн гоёоно.

Владимир Михайловичын хүтэлбэрилдэг 42 хүнһөө бүридэһэн уран һайханай бүлгэм клубай дэргэдэ бии. Тэрээндэ трактористнууд, слесарьнүүд, түмэр мүлигшэд болон элдэб ажалай мэргэжэлтэд оролсодог. Эдэнэр 1958 оной туршада клубайнгаа сценэ дээрэ, модо бэлэдхэлэй пунктнууд, мастерай участогуудаар 28 концерт табяа. Тэрэшэлэн Баруун Тарбагатайн, Хандагайн леспромхозуудта, шефтээ абаһан «Победа» колхоздо, аймагай Культурын байшанда концертнүүдые табижа, харагшадай халуун баясхаланда хүртэһэн, хүндэтэй болоһон байна.

Эндэ дуунай, хатар танцын, духовой, эстрадна оркестрын, уран гоёор уншагшадай, мүн бусад кружогууд саг үргэлжэ хүдэлжэ байдаг. Уран һайханай, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха бригада эмхидхэгдээд, модо бэлэдхэгшэдтэ 12 дахин ошожо, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулһан, уран һайханай номернуудые харуулһан байха.

Энэ бүлгэмэйхид 1958 ондо аймагай уран һайханай харалгада хабаадалсажа, хоёрдохи һуури эзэлээ һэн. Тэрэшэлэн соёл культурын эмхи зургаануудай бүхэсоюзна харалгын дүнгөөр хоёрдохи шатын дипломдо хүртэжэ, мүн 5 мянган түхэригэй мүнгэн шан абаһан байгаа.

Клубай нэгэ таһалга соо байдаг профсоюзай библиотекэ мүн лэ ехэ үүргэ дүүргэдэг. Библиотекые даагша Дмитрий Яковлевич Воробьев клубай эдэбхитэдэй нэгэн юм. Эндэ 5 мянга шахуу ном һудар, 508 уншагшад бии. Библиотекын дэргэдэ саг үргэлжын агитпункт нээгдэнхэй. 1958 оной 4-дэхи квартал соо тэндэ аяар 20 гаран хөөрэлдөөн, элидхэл, мүн агитаторнуудай семинарнууд болоо.

Клубай правлени үнгэрэгшэ жэл соо хэһэн ажал тухайгаа декабрь һарын хуушаар тоосоо. Тоосоото суглаанда модо бэлэдхэгшэд, совхозой 5-дахи фермын малшад, багшанар болон бусад олон зон хабаадажа, клубай хүдэлмэридэ һайн сэгнэлтэ үгөө.

Клубай коллектив ерэхэ долоон жэлэй эхин болохо 1959 ондо ехэ юумэ хэхэ түсэбтэй: тракторай, мүн ондоошье машинануудай мотор шудалха, фото эрхилхэ гэхэ мэтэ шэнэ кружогуудые бии болгохо, клубайнгаа газаагуурхиие ногооруулха, хажуудахи талмайень хэрэгтэй юумээр хангахаар хараална.

Мүнөө клубай эдэбхитэдые эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хүлеэжэ байна. РСФСР-эй, БурАССР-эй Верховно Соведүүдэй, нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ энэ клубайхид ойлгууламжын, соёл гэгээрэлэй хүдэлмэриин штаб бололсохо ёһотой. **Г. Цыреторов.**

Түрүүшүүлэй зүблөөн болобо

Мухаршэбэрэй аймагта түрүүшүүлэй зүблөөн һаяхан болоо. Эндэ аймагай колхозуудай, «Эрдэм» совхозой түрүү малшад, таряан ажалай бригадануудай бригадирнууд, колхозой түрүүлэгшэнэр болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд олоороо хабаадалсаба.

Зүблөөн дээрэ аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр К. Караманов үнгэрһэн жэлэй дүнгүүдые согсолхо зуураа, 1959 ондо хэгдэхэ ажал хүдэлмэри тухай тогтон хэлэжэ, тодорхой зорилгонуудые табиба.

Элидхэлэй һүүлдэ «Үнэн» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Семенов, «Ошон» колхозой зоотехник нүхэр Мижитов, «Искра» колхозой агроном нүхэр К. Крылова, «Үнэн» колхозой хонишон Гарма Цыдыпов болон бусад үгэ хэлээ.

Зүблөөндэ хабаадагшад 1959 ондо социалистическэ уялга баталан абаа.

Манай корр.

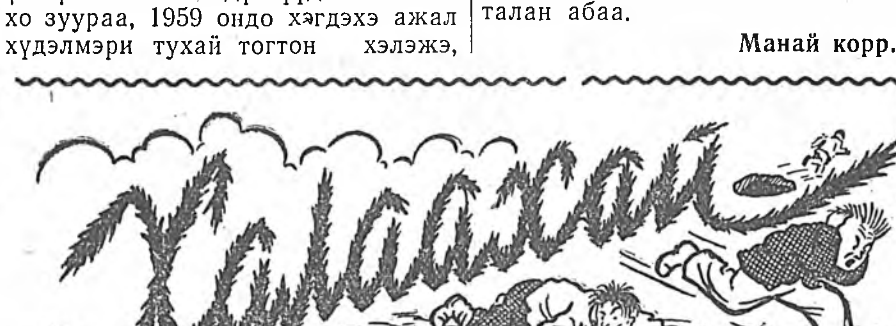

Үнеэдэй уйдхар

1958 ондо Ахын аймагта 3776 үнеэнэйнь 48.6 процентэнь гэхэ гү, али 1572-ынь һубайруулагдаһан байна.

Нэгэдэхи үнеэн: —Худагы, шимни юундэ иитэрээ гоёбо гээшэбши?
Хоёрдохи үнеэн: —Ай, худагы, худагы, ондоо юу хэхэбибди?! Бидэнһээ тугалшье, һүшье, мяхашье абахаяа хохирхо бэшэ ха юм!
Нэгэдэхи үнеэн: —Саанашни тамхи бааюулан, һарнайжа һуугааша хэм бэ?
Хоёрдохи үнеэн: —Зоболонто зоотехник ааб даа! Салин абаха, саарһа эреэлхэһээ бэшэ, маанад тухай һаналаа табихаяа болиһон лэ амитан даа!

Ф. Балдаевай зураг.

Түхэл шарайгаа хубилгана

Закаменай аймагай түрүү колхозуудай нэгэн болохо Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин центр —Михайловка тосхоной түхэл шарай түргэнөөр хубилжа байна. Колхознигуудай ажабайдал жэлһээ жэлдэ һайжарна. Тиимэһээ өөһэдөө гэр бариха хүдэлмэри энэ тосхондо үргэн далайсатайгаар ябуулагдана. Зэдэ голые зубшан 21 шэнэ гэр баригдажа дүүргэгдээд, үшөө хэдэн гэр баригдахаар хараалагдаа. Гушаад шахуу бүлэ айл шэнэ байратай болонхой. Бургалтай тосхондо ажаһуудаг колхознигуудай хори гаран гэр, байра эндэ асарагдажа табигдаа. 1959 оной хабар тус тосхон бүгэдөөрөө нүүлгэгдэхээр хараалагдана.

Мүн хамтын барилга ехээр ябуулагдажа байнхай. Һүүлэй хоёр жэл соо 100—100 толгой эбэртэ бодо малай байха хоёр типовой байра, 1500 гаран хониной далнууд, гахайн, тахяагай байранууд, малшадай 16 бүлын гэрнүүд, автомашинануудай гараж, заһабарилгын мастерской гэхэ мэтэнүүд баригдаа. Мүнөө хүдөөгэй клуб баригдаад, доторойнь хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Баянголой электростанциһаа ток асарагдахаар хараалагдаад, утаһан татагдажа байнхай. Үшөө хэдэн томо томо барилганууд хэгдэхээр бэлдэгдэнэ. Бригадир коммунист Дондок Базаров, бригадын гэшүүд Бадмажап Жигжитов, Геннадий Зарубин, Очир Цыденов, Дамдин Намсараев болон бусад эрхимээр ажаллана.

Ш. Бакшеев, «Закаменская правда» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

Тобшохоноор мэдээсэхэдэ

✦ Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо (Зэдэ) малшадай үдэр үнгэргэгдэжэ, үнгэрэгшэ 1958 оной хүдэлмэриин дүн гаргагдаба. Һаалишад Ц-Д. Аюшеев, Я. Цыцыкова, Б. Санжиева гэгшэд һайнаар хүдэлмэрилжэ, даажа байһан үнеэн бүриһөө 1600—1800 литр һү һаагаа.

Ц. Сагалеев.

✦ Бэлшээри һайнтай Ара Булак гэжэ газарта (Кяхта) Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хониной хоёр отара байрланхай. Эндэ зохид һайнаар түхеэрэгдэһэн культбаза баригдаба. Улаан булангдань радиоприёмник, библиотекэ бии.

С. Климов.

✦ Ахын аймагай «Улаан малшан» колхозой хонишон Мария Анчикова үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 120 хурьга абажа, уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ.

П. Жужаев.

✦ Баргажанай Уро-Читканай, Субын сельсоведүүдэй хүдөө ажахын артельнүүдэй гэшүүд өөһэдынгөө хүсөөр дунда һургуулиин байшан бариха гэжэ шиидэһэн байгаа. Тэдэнэрэй хүсэл бэелүүлэгдэжэ, 1958 ондо 280 хүнэй һууритай һургуулиин шэнэ байшан баригдаба.

***

Мүн энэ аймагай «Авангард» колхоз ангай фермэтэй болохо гэжэ шиидээд, 13 толгой халтар хара үнэгэ худалдажа абаа. Тэдэнэйнь 10 эмэ.

Д. Гыргенов.

Шүүбэринүүд улам олоор түлэгдэнэ

Республикын нөөсэлгын кассануудта шүүбэридэ тудаһан хоёрдохи лотерейн билет үдэр бүхэндэ хэдэн зуугаадаараа асарагдана. Тэдэнэй дунда үнэтэйхэн эд шүүһэн биледүүд бии.

Кяхта городто ажаһуудаг Анастасия Лимаева 61471 серитэй 96 номерой биледээр 8000 түхэриг сэнтэй М-72 маркын мотоцикл шүүбэ. Хэжэнгын МТС-эй хүдэлмэришэн Балма Майоровада хүлөөр оёдог оёдолой машина тудаба.

Селендумын станок бүтээдэг заводой бухгалтер Анна Наймушина лотерейнгээ биледээр пианинада хүртэлсөө.

Татауровай хүдөө ажахын механизаторнуудай һургуулиин багша Константин Сокольников мотороллероор удахагүй ябахань. Прибайкальска аймагай Итанцын леспромхозой Узкая-Пать гэжэ газарта һуудаг гэрэй эзэн эхэнэр Н. Кушнарюк гэгшэ 1275 түхэригэй сэнтэй ковёр шүүжэрхёо. Тэрэшэлэн алтан часы, велосипед, хубсаһа угаадаг машина болон бусадые шүүгшэд олон.

Хоёрдохи шүүбэритэ лотерейн биледээр шүүбэринүүдые түлэлгэ түрүүшын лотерейһээ һураггүй олон болоо гэжэ республикын городууд болон аймагуудһаа мэдээсэнэ.

М. Халбаев.

ХИЛЫН СААНАҺАА

А. И. Микоян Копенгагенда ерэбэ

КОПЕНГАГЕН, январиин 22. (ТАСС). США-да аяншалаад, Москва бусажа ябаһан, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоян мүнөөдэр нютагай сагаар үглөөнэй 5 часта Копенгагенда ерэбэ.

Даниин гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ, дипломатическа корпусой гэшүүд, Даниин болон гадаадын журналистнууд, фоторепортернууд, тэрэшэлэн СССР-эй хэрэгүүдээр Данида байдаг саг зуурын этигэмжэтэ Ф. А. Михайлов, Советскэ посольствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд Копенгагенай аэродром дээрэ А. И. Микояниие угтаа.

А. И. Микоян Копенгагенда нэгэ үдэр соо байхадаа, «Бурмейстер ог вайн» гэжэ судна бүтээдэг верфьдэ хүрэхэ, СССР Дани хоёрой хоорондо холбоо барисаа байгуулха. Даниин бүлгэмэй вечер дээрэ үгэ хэлэхэ байна.

А. И. Микоян премьер-министр Х. К. Хансентай хөөрэлдэбэ

КОПЕНГАГЕН, январиин 22. (ТАСС). США-һаа Москва бусажа ябахадаа Копенгагенда хүрэһэн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо А. И. Микояниие премьер-министр Х. К. Хансен урижа, тэрээнтэй хөөрэлдэһэн байна.

Даниин гадаадын хэрэгүүдэй министр Отто Краг, МИД-эй генеральна секретарь Свеннингсен, СССР-эй хэрэгүүдээр Данида байдаг саг зуурын этигэмжэтэ Ф. А. Михайлов уулзалга дээрэ байлсаа.

КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ

УЛАН-БАТОР, январиин 22. (ТАСС). Чойбалсанай нэрэмжэтэ промышленна комбинадай арһанай заводой коллектив Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсахыень, Улан-Баторай бүхы предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдые уряалан хандаһан байгаа. Ойрын хоёр долоон хоногой үйлэдбэриин даалгабариие 115 процент дүүргэхэ гэһэн уялга арһанай заводой хүдэлмэрилэгшэд абаһан байна. Энэ түүхэтэ ушарые ажалай шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхын тулада КПСС-эй XXI съездын нэрэмжэтэ халаанууд, бригаданууд, цехүүд республикын олон предприяти болон барилгада байгуулагдаа.

„СССР-тэй байгуулагдаһан харилсаан Индонезиин экономикые хүгжөөлгэдэ шухала үүргэ дүүргэнэ“

ДЖАКАРТА, январиин 21. (ТАСС). Советскэ «Илья Мечников» гэжэ пароход Танджунприок портдо ерээ. Индонезидэ үгтэһэн советскэ урьһаламжаар баригдаха харгыда хэрэгтэй түшүүшын бүлэг түхеэрэлгэнүүдые—28 хүсэтэ бюльдозер болон 19 замай катогые энэ пароход Индонезидэ асарһан байна.

СССР-һээ Индонезидэ байдаг худалдаа наймаанай түлөөлэлгын зургаанһаа эдэ түхеэрэлгэнүүдые тушаажа абаха ёһололые Индонезиин ниитын хүдэлмэриин болон энергетикын министерство мүнөөдэр порт дээрэ эмхидхэһэн байна.

Ниитын хүдэлмэриин болон энергетикын министр Ноор түхеэрэлгэнүүдые тушаажа абахадаа, Советскэ Союз болон Индонезиин хоорондохи экономическа харилсаа холбооной хүгжэлтэдэ гүнзэгы ехээр хананги байһанаа мэдүүлээ. Манай оронуудай хоорондохи экономическа харилсаан Индонезиин национальна экономикые хүгжөөлгэдэ, Индонезиин арадай байдал һайжаруулгада шухала үүргэ дүүргэнэ гэжэ Ноор онсолон тэмдэглээ.

Индонезиин экономическа байгуулалтада туһаламжа үзүүлдэгэйнь түлөө Советскэ правительствода, совет арадта баясхалан хүргэхые Ноор гуйһан байна.

СССР-һээ Индонезидэ байдаг элшэн сайд Б. М. Волков харюугаа үгэ хэлэхэдээ, СССР Индонези хоёрой хоорондохи экономическа харилсаанай хүгжэлтэ хоёр ороной хоорондохи хани барисаа бэхижүүлгэдэ туһалха байна гэжэ тэмдэглээ.

Гаванада ехэ митинг болобо

НЬЮ-ЙОРК, январиин 22. **(ТАСС-эй корр. М. Алябьев).** Кубын саг зуурын президент Мануэль Уррутиа гэгшын толгойлдог правительствын политикые дэмжэхэ зорилгоор Кубын ниислэл хото—Гаванада тон ехэ митинг болоо. Американ информационно агентствонууд болон газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, президентын ордоной хажуудахи талмай дээрэ болоһон митингдэ ороной бүхы заха хизаарһаа хахад миллион шахуу хүн сугларaa. Тэдэнэй дунда политическэ бүхы партинуудай, ороной бүхы ажалай хүнүүдэй түлөөлэгшэд бии. «Революци мандаха болтогой!», «Сэрэгэй бүхы гэмтэдые бусаажа үгэхые бидэнэр эринэбди!», «Гэмтэд болон урбагшад хэһээгдэхэ!» «Бидэнэр Американ империализмые буруушаанабди. Кубын эрхэ сүлөө мандаха болтогой!», «Янканууд, тонилогты!» гэһэн, мүн бусад олон уряа лозунгнуудые митингдэ сугларагшад барижа ябаа.

Восстани хэгшэдэй ударидагша, Кубын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главна командалагша Фидель Кастро митинг дээрэ час хахадай турша соо үгэ хэлээ.

Кубын дотоодын хэрэгүүдтэ Американ Холбоото Штадуудай хамааралсалгые, мүн Кубын бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэй боложо байһан арадта эсэргүү хорото муухай харадалга гүрдэлгэнүүдэй Холбоото Штадуудта хэгдэжэ байһые эрид шууд буруушаажа байһан тухайгаа Кастро дэлгэрэнгыгээр хэлэһэн байна.

Һэрэмжэ ехэтэй байхыень, Кубын арадай туйлалтада эсэргүү шэнэ хорото аашануудай гаража болохо байһые мартахагүйень Кубын арадые Кастро үгынгөө түгэсхэлдэ уряалаа.

Кубын саг зуурын президент Мануэль Уррутиа митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Кастрын мэдүүлгые дэмжээд, правительствын хэжэ байһан хүдэлмэри тухай хөөрэһэн байна.

Гаванада митингын боложо байха үедэ США-да байдаг кубинецүүд Нью-Йоркдо Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин байшангай дэргэдэ демонстраци хээ. «Шэнэ байдал зохёоходонь кубын арадта, правительствода һаад бү хэгты!», «Холбоото Штадуудта хоргодожо байһан Кубын бүхы сэрэгэй гэмтэдые бусаахые эринэбди!» гэһэн уряатайгаар энэ демонстраци үнгэрһэн байна. Демонстрацида хэдэн зуун хүн хабаадаа. Хоёр шахуу часай турша соо демонстраци үргэлжэлөө.

Кливлендэ ородой гурбан хатарша моридые хараба

НЬЮ-ЙОРК, январиин 22. (ТАСС). «Ородой гурбан хатарша моридоор» Кливлендын хүн зоной ехээр һонирхоһон тухай Нью-Йоркдохи ТАСС-эй таһагта бэшэг эльгээхэдээ, Кливлендын финансист Сайрус Итонэй секретарь мэдээсэһэн байна. Советскэ Союзда ошоходоо, С. Итон Н. С. Хрущевтой дурасхаалта бэлэгүүдые андалдан абалсаһан юм. Өөрынгөө фермэдэ үдхэдэг охотор хүлтэй бухануудые Итон бэлэг үгэһэн байгаа. Н. С. Хрущев Кливлендын финансистда Орловско үүлтэрэй гурбан хатарша мори эльгээһэн юм.

Ородой гурбан хатаршые харахын тулада Кливлендын ипподром дээрэ 15 мянган хүн сугларaa. Американ мориной спорт хэдэг хүнүүд советскэ хатарша моридые угаа ехээр һонирхоо. Итон, США-гэй нас бараһан президентын хүбүүн Дж. Рузвельт эдэ моридоор ипподромой харгыгаар хэдэн удаа тойрожо, хатар табюулаа.

Дж. Рузвельт Кливлендын хүн зоной үмэнэ тобшо үгэ хэлээ. Холбоото Штадууд Советскэ Союз хоёрой хоорондо али бүхы талаар бүри нягта холбоо байгуулха шухала байһан тухай тэрэ хэлээ.

Газарые тойрон дабшадаг Американ „Атлас“ гэжэ хэмэл одон шатажа үгы болобо

ВАШИНГТОН, январиин 22. (ТАСС). США-гэй оборонын министерствын толилһон мэдүүлгын ёһоор, Газарые тойрон дабшадаг Американ хэмэл одон һүүлэй гурбан үдэрэй туршада агаарай дээдэ үедэ орожо, номгон океан шадар шатажа, үгы болоһон байна. Энэ хэмэл одон «Атлас» гэжэ ракетээр табигдаһан байгаа. Үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 19-дэ орбитада табигдаһан юм. Энэ одон һарын турша соо ябахадаа Газарые ойролдоо 500 дахин тойроһон байна.

Редакторай орлогшо **С. БАЛЬЖИНИМАЕВ**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00946. Типография Министерства культуры Бурятской АССР Зак. № 4766